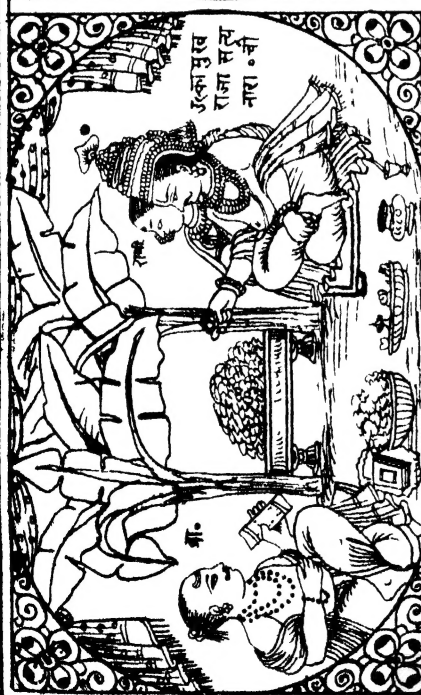
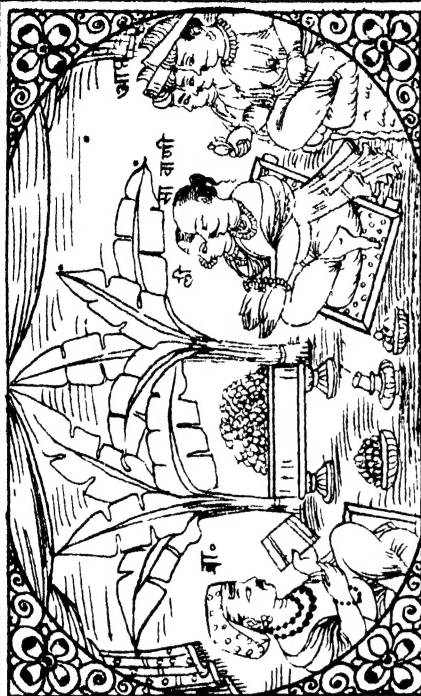
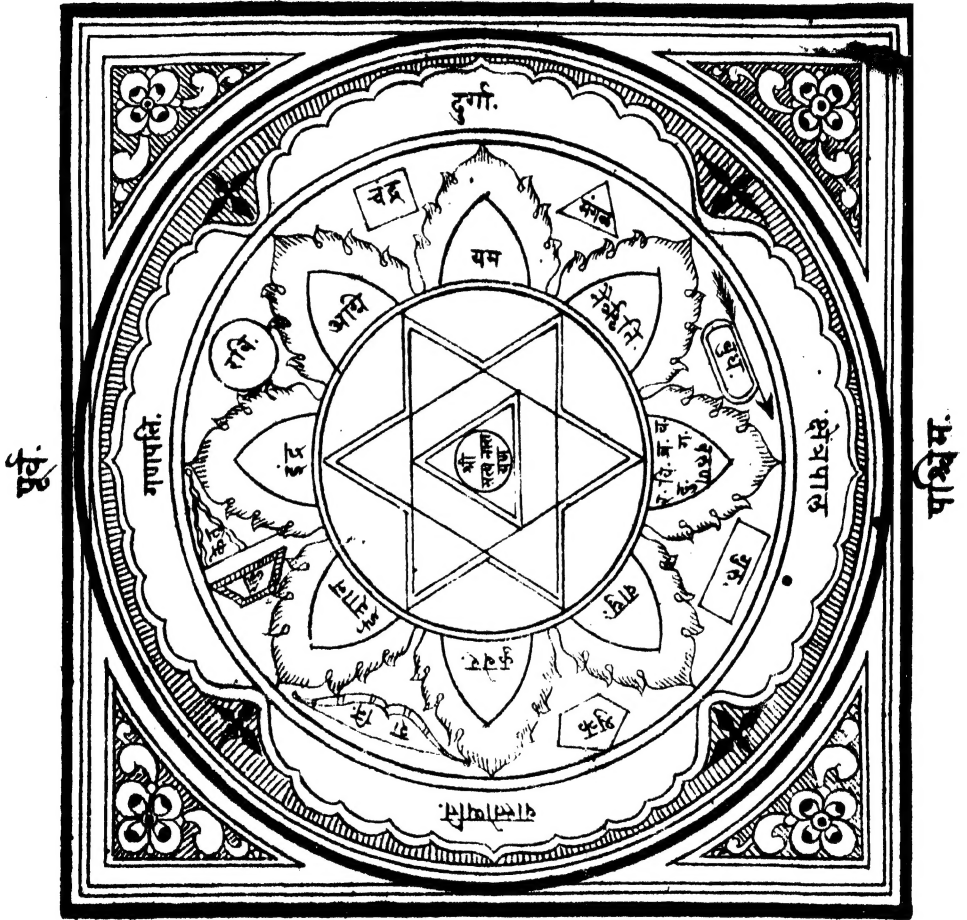

अथ सत्यनारायण पूजासहकथा प्रारंभः

दक्षिण.

उत्तर.

श्रीगणेशायनमः ॥ अथ सत्यनारायणव्रतविधिः ॥ ॥ पौर्णमास्यमावास्यासूर्यसं-
 क्रमणव्यतीपाताष्टमीद्वादशीरविभौमभृगुसूर्यपर्वदिने चन्द्रानुकूल्ये मन उत्साहे ब्राह्म-
 णमुरखोक्तपर्वसु वा सत्यनारायणव्रतं कुर्यात् ॥ तच्चैवम् ॥ तद्दिने प्रातर्नद्यादौ सपत्नी-
 कोयजमानः स्नात्वा ताम्रमयमघणं जलपूरितकलशं गृहमानीयोच्चस्थाने योजयेत् ॥
 तदनन्तरं प्रातराह्निकं निर्वृत्य मनसा धृतमुद्दिश्य संकल्पयेत् ॥ ॥ तद्दिने नक्तमी-
 जनम् ॥ सायंकाले सर्वसामग्रीं कृत्वा तदुत्तरं पत्न्या सह तिलामलककल्कमुगंधै-
 लाभ्यामंगं विलिप्य उष्णोदकेन स्नात्वा षट्पटुकूलादिवस्त्रोपवस्त्रे सर्वालंकारांश्च य-
 धाविभवं धारयेत् ॥ कुंकुमचर्चितोरंगवह्न्याद्यलंकृतपीठोपरि सपत्नीक उपविश्य द्वि-
 राचम्य पवित्रपाणिः प्राणानायम्य कुलदेवतां मातापितरौ समस्तब्राह्मणांश्च नमस्कृत्य
 देशकालोसंकीर्त्य अमुकगोत्रोत्पन्नोऽमुकशर्माऽहं अस्माकं सर्वेषां समस्तदुरितोपशान्ति-
 त्वर्थं अलक्ष्मीपरिहारपूर्वकलक्ष्मीप्राप्त्यादि मनोभिलाषितकामनासिद्धिद्वारा इहाऽमुत्र
 च स कलभोगादिचतुर्विधपुरुषार्थसिद्ध्यर्थमंगीकृत सत्यनारायणव्रतांगत्वेन सम्पा-
 दितसामग्र्यागणेशगौरीवरुणब्रह्मविष्णुरुद्रसूर्यादिनवग्रहेन्द्राद्यष्टलोकपालगणपति

चतुष्टयंदेवतापूजनपूर्वकं श्रीसत्यनारायणप्रीत्यर्थं यथाशक्तियथार्थमलितोपचारद्रव्यैः
 पुरुषसूक्तश्रीसूक्तपुराणोक्तमंत्रैश्च ध्यानावाहनादिषोडशोपचारैः पूजनं तद्गतोक्तकथा
 श्रवणंच करिष्ये ॥ शरीरशुद्ध्यर्थं आसनविध्यादिन्यासांश्च कलशशंखघंटाचनं करि
 ष्ये ॥ निर्विघ्नतासिद्ध्यर्थं गणपतिपूजनपंचवाक्यैः पुण्याहवाचनं देवतास्थापनंच
 करिष्ये ॥ स्त्रीशूद्रादिः कर्ता चेद्देविकमंत्रप्रयोगो न कार्थः ॥ गणपतिंसम्यूज्य ॥ मह्यं
 सकुटुम्बाय महाजं अथ करिष्यमाणश्रीसत्यनारायणपूजनारव्यस्य कर्मणः पु-
 ण्याहं भवंतो ब्रुवंतु ॥ ॐ पुण्याहं ॥ मह्यं सकुटुं श्रीसत्यं ख्याय कर्मणे स्वस्ति भ-
 वंतो ब्रुवंतु ॥ आयुष्मते स्वस्ति ॥ मह्यं सकुः कर्मणः ऋद्धिं भवंतो ब्रुवंतु ॥ कर्म
 ऋध्यतां ॥ मह्यं श्रीरस्त्विति भवंतो ब्रुवंतु ॥ अस्तु श्रीः ॥ कल्याणं भवन्तो ब्रु-
 अस्तु कल्याणम् ॥ आमूरजमत्यां प्रजापते पुण्याहवाचनफलसमृद्धिरस्त्विति भ-
 वन्तो ॥ पुण्याहवाचनफलसमृद्धिरस्तु ॥ आसनविध्यादिपुरुषसूक्तन्यासंकृत्वा ॐ
 नंपादाभ्यां नमः ॐ मों जानुभ्यां ॐ मं कटिभ्यां ॐ गं नाभ्यै ॐ वंहृदयाय ॐ
 ॐ तं बाहुभ्यां ॐ वां कंठाय नमः ॐ सुमुखाय नमः ॐ देनेत्राभ्यां ॥ ॐ वां ललाटाय

यनमः ॐ यंमूर्ध्नि० ॐ नमोभगवतेवासुदेवायशिरसेस्वाहा॥ ॐ नमोनारायणइतिदिग्-
 बंधः॥ कलशस्य०॥ शंखादी०॥ आगमार्थतु०॥ अपवित्रःपवित्रोवा०॥ आत्मानं पूजाद्रव्या-
 णिप्रोक्ष्य॥ देवस्यवामभागेदीपस्थापनपूजनंकुर्यात्॥ भोदीपब्रह्मरूप०॥ रंगवह्न्यादिवे-
 दितपीठंकुंकुमेनाष्टदलंकृत्वातदुपरिजलपूरितप्रातरानीतकलशंस्थापनंकुर्यात्॥ तन्ने-
 त्थं॥ ॐ महीद्यौरितिभूमिंप्राथ्यं॥ ॐ ओषध० इतिपीठोपरि अष्टदलेगोधूमादिससधा-
 न्यराशिंकृत्वा ॐ आकलशेषुधावति० इति धान्यराशौकलशं संस्थाप्य॥ ॐ इमंमेगंगेइत्यु-
 दकं॥ ॐ गंधद्वाराभिनिगन्धं ॐ कांडात्कांडादितिदूर्वा॥ ॐ अभ्यर्त्थेवोइतिपंचपल्लवान्॥
 ॐ याम्फलिनैर्या इतिफलम्॥ ॐ सहिरल्लानीतिपंचरत्नानि॥ ॐ हिरण्यरूपइ-
 तिहिरण्यम्॥ ॐ युवासुवासाइति कलशं कंठेयस्त्रेणावेष्ट्य अथवा रक्तदोरकंबद्ध्या
 ॥ ॐ पूर्णादिविइति कलशोपरिशालितंदुलपूरितताम्रमयपूर्णपात्रंनिधाय॥ तन्मध्ये
 कुंकुमाष्टदलंकृत्वा॥ ॐ तत्पायामीति वरुणमावाह्य॥ वरुणायनमंइतिनाममंत्रेण
 वरुणपूजांकृत्वा॥ ब्राह्मणानांशालिग्रामशिलापूजनम्॥ ब्राह्मणेतेरेषांस्वर्णमयल-
 क्ष्मीनारायणप्रतिमापूजनंयन्मपूजनंवा॥ अथपीठदेवतास्थापनम्॥ ॐ सर्वत्र॥ मं

डूकायनमः कालाग्निरुद्रायन० आधारशक्त्येन० कूर्मायनमः वराहायनमः अनंताय० सु
 धासिंधुपरिवृतपृथिव्येनमः रत्नद्वीपाय० मणिमंडपायनमः कल्पतरवेनमः वेदिकायै० मं
 चकाय० तत्पादचतुष्के धर्माय० ज्ञानाय० वैराग्याय० ऐश्वर्याय० गात्रचतुष्के अधर्माय०
 अज्ञानाय० अवैराग्याय० अनेश्वर्याय० मध्ये आनंदकंदाय० संविन्नालाय० सर्वतत्त्वात्मक
 पद्मा० प्रकृतिमयपत्रेभ्योन० विकारमयकंसेरेभ्योन० पंचाशद्वर्णबीजाढ्यकर्णिकायै०
 सूर्यमण्डलायन० चंद्रमंडलाय० बन्दिमंडलाय० सखायन० रजसेनमः तमसे० आत्मने०
 अंतरात्मने० परमात्मने० ज्ञानात्मने० मायातत्त्वाय० कलातत्त्वाय० विद्यातत्त्वायनमः
 परतत्त्वाय० इतिसंपूज्य ॥ पीठशक्तिं पूजयेत् ॥ दशदिक्षु प्रागादि क्रमेण ॥ तीव्रा
 येनमः ॥ ज्वालिन्यै० नंदायै० भोगदायै० नमः कामरूपिण्यै० उग्रायै० तेजोवत्ये० नमः
 सत्यायै० पद्मवासिन्यै० मध्येपीठ शक्त्यै० वामे ह्रीं सर्वशक्ति कमलासनायनमः ॥
 दक्षिणे पराशक्ति रुद्रायनमः अष्टदलमध्यात्पश्चिमे उदक् संस्थाः ॥ गणपतये० नमः
 गौर्ये० नमः वरुणाय० ब्रह्मणे० नमः विष्णवे० रुद्रा० अष्टदलसंध्यग्रे बहिः सूर्यायनमः
 चन्द्रमसे० नमः भौमायनमः बुधायनमः बृहस्पतये० नमः शक्रायनमः शनैश्चराय०

राहवे० केतवे० अष्टदलेषु इंद्राय० अग्नये० यमाय० निर्ऋतये० वरुणाय० वायवे० सो-
 माय० ईशानाय० चतुर्दलेषु गणपतये नमः दुर्गायै० क्षेत्रपालाय० वास्तोष्पतये नमः ॥
 इति पीठे देवता स्थापनं तत्पूजनं च कृत्वा ॥ मध्ये संपूजितपीठे अष्टशक्तिश्चीलक्ष्मी स-
 हित सत्यनारायणाय नमः सत्यनारायणं आवाहयामि ॥ अथ ध्यानं ॥ शान्ताकारं भु-
 जगद्ग० ॐ ऋतः सत्यं परं ब्र० ॥ ध्यायेत्सत्यं गुणानि तं गुणत्रयं समन्वितं ॥ लोकना-
 थं त्रिलोकेशं कीर्तुं भाभरणं हरिं ॥ १ ॥ नीलवर्णं पीतवासं श्रीवत्सपदभूषितं ॥ गोविं-
 दं गोकुलानंदं ब्रह्माद्यैरपि पूजितं ॥ २ ॥ अंजलीं पुष्पं गृहीत्वा हृदि स्थं देवं श्वासमार्गेण
 पुष्पे आगतं ध्यात्वा ॥ ॐ सहस्रशीर्षि० ॐ हिरण्यवर्णी० आगच्छ देव देवेश तेजो-
 राशो जगत्पते ॥ क्रियमाणं मया पूजां गृहाण स्करसत्तम ॥ १ ॥ श्रीसत्यनारायणं सांगं
 सपरिवारं सायुधं सशक्तिकमावाहयामि ॥ इति पुष्पं समर्पयेत् ॥ शालिग्रामशिलायां
 नित्यपूज्यमूर्त्या दीवा पूजनं चेत्पूर्वोक्तप्रकारेण नावाहनं ॥ किंतु आवाहनमंत्रैः पुष्पांज-
 लि समर्पणमात्रं कार्यम् ॥ ॐ पुरुष एवेदं सर्वं ॥ ॐ तांम आ वह जान वेदो ॥ नानार-
 लसमायुक्तं कार्तस्वरविभूषितम् ॥ आसनं देव देवेश प्रीत्यर्थं प्रतिगृह्यताम् ॥

२ ॥ श्रीसत्यनारायणाय सांगाय सपरिवाराय नमः ॥ आसनं स० ॥ ॐ एतावानस्य म-
 हिमा० अश्वपूर्वा० ॥ गंगादिसर्वतीर्थेभ्यो मया प्रार्थनया हृतम् ॥ तोयमेतत्स्वरूपं दर्शयामि ॥
 द्यार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥ ३ ॥ श्रीसत्यनारायणाय० पादं समर्पयामि ॥ ओम् त्रिपादू-
 र्ध्व० ॐ कांसोस्मितां० नमस्ते देवदेवानमस्ते धरणीधर ॥ नमस्ते कमलाकांतगृ-
 हाणार्घ्यं नमोस्तुते ॥ ४ ॥ श्रीसत्यना० ॐ तस्माद्द्विराळ० ॐ बंद्रां प्रभासां० ॥ कर्पू-
 रवासितंतोयं मंदाकिन्याः समाहृतम् ॥ आचम्य तां जगन्नाथ मया दत्तं हि भक्तिः ॥
 ५ ॥ श्रीसत्य० ॥ आचमनीयं० ॥ ॐ यत्पुरुषेण० ॥ ॐ आदित्यवर्णे० ॥ गंगाचयमुनाचैव
 नर्मदाचसरस्यती ॥ तापीपयोष्णीरेवाचताभ्यः स्नानार्थमाहृतं ॥ ६ ॥ श्रीस० मलापकर्ष-
 स्नानं स० ॥ आप्यायस्व० श्रीसत्य० पयस्ना० ॥ ॐ दधिक्राव्यो० ॥ श्रीसत्य० दधिस्नानं स०
 ॐ घृतं भिमि० श्रीसत्य० ॥ घृतस्नानं० ॥ ॐ मधुवाता० श्रीस० मधुस्नानं० ॐ स्वादुःपवस्व० ॥
 श्रीसत्य० शर्करास्नानं० ॐ गंधद्वा० श्रीस० गंधो० ॥ दधिक्षीरं घृतं चैव मधुरवं दधिमिश्रि-
 तं ॥ तृत्यर्थं तव देवेश मधुपर्कं ददाम्यहं ॥ ७ ॥ श्रीस० मधुफ० ॥ ॐ कनिकदज्जननुषं प्र० ॥ अ-
 भ्यंगार्थं महीपाठैर्लंपुषादिसंभवं ॥ स्रगन्धं द्रव्यसंमिश्रं संगृहाण सुरेश्वर ॥ ८ ॥ श्रीस०

अभ्यंगस्नानं० ॥ अंगोद्वर्तनकं देवकस्तूर्वादिबिमिश्रितम् ॥ लेपनार्थं गृहाणेदं हरिद्राकुंकु-
 मेयुतं ॥ ९ ॥ श्रीसत्य० अंगोद्वर्तनसं० ॥ नानातीर्थादाहृतंच तोयमुष्णं मया कृतम् ॥ स्ना-
 नार्थं च प्रच्छामि स्त्रीकुरुष्वदयानिधे ॥ १० ॥ श्रीसत्य० उष्णोदकस्नानं समर्पयामि ॥
 ॐ आपो हिष्ठाम० ॥ श्रीसत्य० ॥ द्रुहोदकस्नानं सं० ॥ नाममंत्रेण दशोपचारैः पूजये-
 त् ॥ ततो महाभिषेकं कुर्यात् ॥ स्वर्णघर्मानुवाकेन ॥ पुरुषसूक्तेन अतो देवा इति
 षड्भूमिर्विष्णुसूक्तेः श्रीसूक्तेन चाभिषिंचेत् ॥ ॐ नमोनारायणायेति द्वादशवारं
 तर्पयेत् ॥ ॐ गृहवैप्रतिष्ठासूक्तं० ॥ श्रीसत्यनारायणाय सांगाय सपरिवाराय
 सायुधाय सशक्तिकाय नमः ॥ स्रप्रतिष्ठितमस्तु ॥ ॐ तं यज्ञं ब० ॐ उपेतु मां० ॥
 तत्सकांचनवर्णमिंपट्टाणि मृदुलं शक्रम् ॥ युग्मवस्त्रं गृहाणेदं परिधानाय माधव ॥ ११
 ॥ श्रीसत्यनारायणा० वस्त्रयुग्मं० ॥ देव्यै० वस्त्रकंचुकीं ॥ ॐ तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः संभू-
 तं० ॥ ॐ क्षत्वा पिपासा० ॥ ब्रह्मविष्णुमहेशीनिर्मितं ब्रह्मसूत्रकम् ॥ यज्ञोपवीतं तद्वा-
 नात् प्रीयतां कमलापतिः ॥ १२ ॥ श्रीसत्यनारायणा० ॥ यज्ञोपवीतं० ॥ आचमनी
 यंसं० ॥ ॐ तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतभक्षः० गंधद्वारादुरा० ॥ गौरोत्वनंचंदनं देवदारुकरु-

पूरकृष्णागरुनागराणि ॥ कस्तूरिकाकेशरमिश्रितानियथोचितं सत्यमयापितानि ॥
 १३ ॥ श्रीस० गंधस० ॥ हरिद्रारंजिता० इत्यादिमंत्रैर्हरिद्रादिवक्ष्यमाणसौभाग्यद्रव्या-
 णितत्तन्मंत्रैर्लक्ष्म्यादिभ्यः समर्पयेत् ॥ हरिद्रां० ॥ कुंकुमंकुमुंकदिव्यं० ॥ कुंकु-
 मंस० ॥ कज्जलं० कंठसूत्रं० ॥ हस्तभूषणम्० ॥ केशभूषणम्० ॥ सीमंतभूषणं०
 ताडपत्रं० ॥ ॐ अहिरिवभोगैः० ॥ श्रीस० ॥ नानापरिमलद्रव्याणि ॥ श्वेततंडुलसंयुक्ता
 न्कुंकुमेनविराजितान् ॥ अक्षतांस्वंगृह्मणेशनारायणनमोस्तुते ॥ १४ ॥ श्रीसत्य० ॥
 अक्षतान्समर्पयामि ॥ ॐ तस्मादन्धा० ॥ ओं मनसः काम० ॥ माल्यादीनि ॥ १५ ॥ जाती
 पुष्पंचकल्हारंकमलंकरधीरकं ॥ केतकंबकुलंचैवनारायणददाम्यहम् ॥ १६ ॥ श्रीस०
 पुष्पाणि० ॥ तुलसीकुंदमंदारपारिजातांबुजैस्तुया ॥ पंचमिश्रं धितामालांचैजयन्तीति
 कथ्यते ॥ १७ ॥ श्रीसत्य० ॥ वैजयंतीमालां० कटिसूत्रांगुलीयंचकुंडलमुकुटंतथा ॥
 वनमालांकौस्तुभंचगृहाण पुरुषोत्तम ॥ १८ ॥ श्रीसत्य० ॥ नानालंकारान् ॥ विष्णुस-
 हस्रनामाभिः सहस्रतुलस्यर्पणम् ॥ ॥ अथांगपूजा ॥ सत्यपरब्रह्मर्णेनमः ॥
 पादौ पूजयामि ॥ संकर्षणाय नमः ॥ गुह्येको पू० ॥ कालात्मने नमः जानुनी पू० ॥ विश्वरूपा

य० जंघेपू० ॥ विश्वाय० कटिपू० ॥ पद्मनाभाय० नाभिपू० ॥ परमात्मनेनमः हृदयंपू० ॥ वैकुण्ठ-
 यनमः कंठपूजयामि ॥ सर्वास्त्रधारिणेनमः बाहूपू० ॥ वाचस्पतयेनमः मुरवंपू० हरयेनमः
 जिह्वापूजयामि ॥ दामोदरायनमः दंतान्पू० ॥ सहस्राक्षायनमः नेत्रेपू० ॥ केशवायन० ल-
 लाटपू० ॥ सर्वात्मनेनमः शिरःपू० ॥ श्रीलक्ष्मीसहितसत्यनारायणायनमः ॥ सर्वंगिपूज-
 यामि ॥ अथावरणपूजा ॥ तुलसीकुंकुमाक्षतपुष्पाण्यर्पयेत् ॥ बिन्दुमध्येऽश्रीस-
 त्यनारायणायनमः ॥ दक्षिणेऽश्रीमहालक्ष्म्यै० ॥ वामे संकर्षणायनमः ॥ पुरतः गरुडा-
 य० ॥ वामपार्श्वे अक्रूराय० ॥ दक्षिणपार्श्वे उद्धवायनमः ॥ दयाब्धे त्राहि संसारसर्पिन्मां
 शरणागतं ॥ भक्त्या समर्पयेत्तुभ्यं प्रथमावरणार्चनं ॥ १ ॥ अनेन प्रथमावरणपूजनेन भग-
 वान् श्रीसत्यनारायणः प्रीयतां ॥ क्रिकोणेषु पूर्वार्वादि क्रमेण ॥ लक्ष्मीदृषी केशाभ्यां०
 गौरीरुद्राभ्यां० सरस्वती कमलासनाभ्यां० तद्वाह्यदलेषु सुवर्णायनमः ॥ वृषभाय०
 हंसाय० दयाब्धे त्रा० द्वितीयावरणपूज० ॥ २ ॥ षट्कोणेषु पूर्वार्वादि क्रमेण ॥ मत्स्यायनमः
 कूर्मा० वराहाय० नारसिंहा० वामनाय० परशुरामायनमः तद्वाह्ये ॥ रामायनमः ॥
 कृष्णायनमः बौद्धायनमः कल्किनेनमः व्यासायनमः पृथिव्येनमः ॥ दयाब्धे त्राहि० ॥

तृतीयावरणपू० ॥ ३ ॥ तद्वाह्यवृत्तेषु पूर्वोदिक्रमेण ॥ मित्राय न० सोमाय० अंगारकाय नमः
 बुधाय नमः बृहस्पतये नमः शक्राय० शनैश्चराय० राहवे नमः केतवे नमः ॥ अष्टदलेषु पू-
 र्वोदिक्रमेण ॥ इंद्राय० अश्वये नमः यमाय० निर्वृतये नमः वरुणाय नमः वायवे नमः ॥
 सोमाय नमः ईशानाय० ॥ तद्वाह्यदलेषु वज्राय नमः शक्तये न० दंडाय नमः खंडाय० पा-
 शाय० अंकुशाय० गदायै० त्रिशूलाय० ॥ दयाब्धे त्राहि० ॥ अनेन चतुर्थो वरुणपूजनेन ॥ ४ ॥
 वृत्ते केशादिचतुर्विंशतिनामभिः पूर्वोदिक्रमेण ॥ चतुर्दले पूर्वेषु दर्शनाय न० ॥ दक्षिणे
 पश्चिपताय० पश्चिमे चाङ्गार्य० उत्तरे गदायै नमः ॥ ध्रुवाय० नारदाय० सप्तर्षिभ्यो०
 गंगादिनदीभ्यो० सप्तसागरेभ्यो न० नागिन्यादि सहस्रफणांकितनागाय नमः गंध-
 र्वाद्यप्सरेभ्यो नमः ॥ दयाब्धे त्राहि० ॥ पंचमावरणार्चनं ॥ अनेन पंचमावरणार्चनेन भग-
 वान् श्रीसत्यनारायणः प्रीयतां ॥ ५ ॥ ॐ यत्पुरुषं० ॐ कर्दमेन० वनस्पतिर० श्रीस-
 त्य० धूपं० ॥ ॐ ब्राह्मणोऽस्य० ॐ आपः स्वजंतु० ॥ आज्यं च वर्ति० ॥ श्रीसत्यनाराय०
 दीपं० ॥ ॐ चंद्रमामन० ॐ आर्द्रां मु० रंभाफलं धृतं क्षीरं गोधूमस्य च चूर्णकम् ॥ श-
 करायुक्तं नैवेद्यं सपादं भक्ष्यमुत्तमम् ॥ २१ ॥ श्रीसत्यना० नैवेद्यं० ॥ मध्ये पानीयं० ॥ उ-

तरापोशनं० हस्तप्रक्षा० मुरवप्रक्षा० करो दत्तनार्थेचंदनं० मुखवासार्थेपूगीफलमि
तितांबूलं० हिरण्यगर्भेतिमहादक्षिणां स० ॥ कूष्मांडं मातुलिंगंचकर्कटीदाडिमीफलं
रंभाफलं नारिकेलं जंबीरं बदरं तथा ॥ २२ ॥ श्रीसत्यनाराय० फलाष्टकं० ॐ नाभ्या
आ० ॐ आर्द्रायः क० यानिकानिच० ॥ २३ ॥ श्रीसत्यना० प्रदक्षिणां समर्पयामि ॥
ॐ सप्तास्यासूनु० ॥ ॐ ताम आवाह० ॥ नमः सर्वहितार्थाय जगदाधारहेतवे ॥ सा-
ष्टांगोयंप्रणामस्ते प्रयत्नेन मया कृतः ॥ २४ ॥ श्रीसत्य० नमस्कारं० ॥ नीरांजनं गृहाणेदं
घृतदीपविराजितं ॥ स्वप्रकाशप्रकाशात्मन् प्रकाशितदिगंतर ॥ २५ ॥ श्रियेजातः
श्रियआ० श्रीसत्यनाराय० नीरांजनदीपं० ॥ कर्पूरकं महाराजरंभोद्भूतंच दीपकम् ॥
मंगलार्थमहीपालसंगृहाण जगत्पते ॥ २६ ॥ श्रीसत्य० कर्पूरदीपं० ॥ गृहाण परमेशा
नसरत्ने छत्रचामरे ॥ दर्पणं व्यजनंचैव राजभोगाय यत्नतः ॥ २७ ॥ श्रीसत्य० राजो-
पचारान् ॥ ॐ यज्ञेन यज्ञ० ॐ यः शक्रविः प्रयतो भूत्वा० ॥ विद्याबुद्धिर्धनेश्वर्यपुत्र
पौत्रादिसम्पदः ॥ पुष्पांजलिप्रदानेन देहि मे इप्सितं वरम् ॥ २८ ॥ नमोस्त्वनंताय सह०
श्रीस० मंत्रपुष्पं० ॥ आवाहनं न जानामि न जानामि विसर्जनम् ॥ पूजांचैव न जाना-

मिक्षम्यतांपरमेश्वर ॥ २९ ॥ श्रीसत्य० प्रार्थनां० ॥ यस्यस्मृ० ॥ अनेनकृतपूजने
 नश्रीलक्ष्मीसहितसत्यनारायणः सांगः सपरिवारः प्रीयतां ॥ ॥ अथ कथाश्रव-
 णंकार्यम् ॥ कथाश्रवणानंतरं व्यासपूजनं पुस्तकपूजनं ब्रा० सुवासिनीपूजनं च कृ-
 त्यादेवं दशोपचारैः संपूजयेत् ॥ तन्मध्ये महानैवेद्योत्तरं मंगलार्तिकं कृत्वा मंत्रपु-
 ष्यांते प्रार्थयेत् ॥ अथ प्रार्थनादशकं ॥ कनकरुचिदुकूलः कुंडलोह्लासिगह्वः शमि-
 तभ्रुवनभारः कोपिलीलावतारः ॥ त्रिभुवनसुरवकारी शेषशार्ङ्गमुकुन्दः परिकलितर-
 मांगो मंगलं नस्तनोतु ॥ ॥ नारायणस्त्वमेवासि सर्वेषां च हृदि स्थितः ॥ प्रेरकः प्रेर्यमा-
 णानां त्वया प्रेरितमानसः ॥ १ ॥ त्वदाज्ञां शिरसा धृत्वा भजामि जनपावनं ॥ नानोपा-
 सनमार्गाणां भावकृद्भावबोधकः ॥ २ ॥ भावार्थकृद्भावभूतो भवसौख्यप्रदो भव ॥
 त्वन्मायामोहितं विश्वं त्वयैव परिकल्पितं ॥ ३ ॥ त्वदधिष्ठानमात्रेण सैव सर्वार्थकारिणी
 ॥ त्वामेव तां पुरस्कृत्य भजामि धनकाम्यया ॥ ४ ॥ नमे त्वदन्यस्त्रातास्ति त्वदन्यन्नहि
 दैवतं ॥ त्वदन्यं न हि जानामि पालकं पुण्यरूपकं ॥ ५ ॥ यावत्सांसारिको भ्रावस्त्वमेव भ्रा-
 वनारमकः ॥ तावत्सिद्धिर्भवेत्साध्या सर्वदा सर्वथा विभो ॥ ६ ॥ पापिनामहमेको

श्र्योदयालूनां त्वमग्रणीः ॥ दयनीयो मदन्योऽस्ति तव कोऽत्र जगत्त्रये ॥ ७ ॥ त्वया चाहं
 सृष्टश्चेन्न वमास्तु दयालुता ॥ आमयोवानसृष्टश्चेदोषधस्य वृथोदयः ॥ ८ ॥ पापसं
 धपरिक्रान्तः पापात्मा पापरूपधृक् ॥ त्वदन्यः कोऽत्र पापेभ्यस्त्रातास्ते जगतीतले ॥ ९
 त्वमेव माता च पिता त्वमेव त्वमेव बंधुश्च सख्यस्त्वमेव ॥ त्वमेव विद्या द्रविणं त्वमेव त्व-
 मेव सर्वं मम देवदेव ॥ १० ॥ प्रार्थनाशतकं चैव मूलाष्टकमथोपि वा ॥ यः पठेच्छृणु-
 या न्नित्यंतस्य लक्ष्मीस्थिरा भवेत् ॥ ११ ॥ आवाहनं न जानामि ॥ १२ ॥ अन्यथा श-
 रणां नास्मि ॥ १३ ॥ गतं पापं गतं दुःखं ॥ १४ ॥ मंत्रहीनं ऋयाहीनं द्रव्यहीनं सुरेश्व-
 र ॥ यत्सृजितं मया देव परिपूर्णं तदस्तु मे ॥ १५ ॥ विष्वक्सेना दीन्मूजयेत् ॥ अनेन
 अत्र गंधपुष्पधूपदीपनैवेद्यफलतांबूलदक्षिणा प्रदक्षिणा नमस्कारपरिचारदेवता
 पूजनकथाश्रवणाख्येन कर्मणा श्रीलक्ष्मीसहितं श्रीसत्यनारायणदेवता प्रीयताम् ॥
 तत्सद्ब्रह्मार्पणमस्तु ॥ ब्राह्मणेभ्यो महाप्रसादतांबूलदक्षिणां दत्त्वा ॥ तेभ्यः आशिषो
 गृहीत्वा ॥ अद्य पूर्वोच्चैः ॥ श्रीसत्यनारायणव्रतकर्मणः सांगतासि ध्यैर्ध्वं ब्राह्मणसु वासि
 नीसमाराधनं करिष्ये ॥ नारायणगायत्रीं अष्टवारं जपेत् ॥ नारायणाय विद्महे वासुदेवाय धीम-

हि ॥ तन्मोविष्णुः प्रबोदयात् ॥ तीर्थप्रसादं गृण्हीयात् ॥ मंत्रः ॥ पादोदकं सत्यदेवन-
 रोयः पिबतेतव ॥ तस्यांतर्गतजंपापं नश्यते नात्र संशयः ॥ १ ॥ नारायणप्रसादं तु गृही-
 त्या भक्तिभावतः ॥ सर्वान्कामानवाप्नोति प्रेत्य सायुज्यमाप्नुयात् ॥ २ ॥ प्रसादं भक्ष-
 येत् ॥ बांधवैः सह सहस्रं ह्युक्तो भुंजीतरात्रो जागरणं कुर्यात् ॥ देवसन्निधौ वेदघोषं हरि-
 कीर्तनं कुर्यात् ॥ नाना नृत्यवाद्यादियुक्तभजनं कृत्वा ॥ प्रातर्ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय नि-
 त्यकर्मनिन्तरमुत्तरपूजां कृत्वा ॥ ॐ सहस्रशीर्षिदेवं इति वैदिकमंत्रं पठेत् ॥ नाराय-
 णगायत्रीं दशवारं जपेत् ॥ शंखचक्रगदापद्मश्रीवत्सवेणुकोस्तुभं वनमालादिमुद्राः
 प्रदर्शयेत् उपसहारमुद्रया पुष्पप्रसादं गृण्हीयात् ॥ यथेप्सितं प्रार्थयेत् ॥ ततः उत्तिष्ठ
 ब्रह्मण० यांतु देवगणाः सर्वे ॥ शालग्रामशिलां स्वस्थाने स्थापयेत् ॥ आचार्यं यथा
 शक्त्या वस्त्राभरणादिना पूजयेत् ॥ आचार्याय पूजापीठं सदक्षिणं गांच दद्यात् ॥
 विष्णुं स्मरेत् ॥ ॥ इति सत्यनारायणव्रतविधिः समाप्तः ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

શ્રીગણેશાયનમઃ ॥ વ્યાસડવાચ ॥ એકદાનૈમિષારણ્યેઋષયઃ શીનકાદ
 યઃ ॥ પમ્રહ્નુર્મુનયઃ સર્વે સૂતં પૌરાણિકં રવહુ ॥ ૧ ॥ ટીકા- અયોધ્યાની સમીપે
 નિમિશારણ્યમાં રહેનારા અન્નેન્નેનારા શીનક અંતાદી રૂપીયો સંપુર્ણ પુરાણો ભ-
 ણનારા સૂતનામના પુરાણીને નિશ્ચયનો પ્રશ્ન કરતા થયા ॥ ૧ ॥ વ્રતેનતપસાકિં
 વા પ્રાપ્યતૈવાં છિતં ફલં ॥ તં સર્વં શ્રોતુમિચ્છામઃ કથયસ્વ મહામુને ॥ ૨ ॥
 ટીકા- કેહ મહામુને ? કીયું વ્રત અથવા તપ કર્યાથી વાંછીત ફલ પ્રાપ્ત થાય છે તે શ્રવ-
 ણ કર્વા અમે ઈછા કરીએ છીએ માટે આપ અમને કથન કરો ॥ ૨ ॥ સૂતડવાચ
 ॥ નારદેનૈવ સંપૃષ્ઠો ભગવાન્કમલાપતિઃ ॥ સુરર્ષયેયથૈવાહતચ્છૃણુધ્વં
 સમાહિતાઃ ॥ ૩ ॥ ટીકા- એવો પ્રશ્ન શ્રવણ કરીને સૂતજી કેહે છે એઈ કાળે
 વિશે દેવર્ષી નારદજીને શ્રીકૃષ્ણજીને વૈકુંઠમાં એવોજ પ્રશ્ન કર્યો હતો તેમાંજે શ્રી
 કૃષ્ણભગવાને હિતર આપ્યો તેજ હું તમને કહું છું તે તમો સાવધાન થઈને સાંભળો
 ॥ ૩ ॥ એકદાનારદોયોગીપરાનુગ્રહકાંક્ષયા ॥ પર્યટન્વિધિધાનલોકાન
 મર્ત્યલોકમુપાગતઃ ॥ ૪ ॥ ટીકા- આ પ્રશ્ન શ્રીભગવાનને કરતા પૈંહજાં શ્રીનારદ-

८० इधी अेड वंजत मनुष्य लोडभांपारडाडोपर दृषा करवीजा हेतुथी आख्या ॥४॥
 ततो दृष्ट्वा जनान्सर्वान् नानाक्लेशसमन्विताम् ॥ नानायोगिनिसमुत्पन्नान्
 क्लिश्यमानान् स्वकर्मभिः ॥ ५ ॥ टीका - अनेते पछी मनुष्य लोडभांना अनेड
 भाणसो नाना प्रकारना इतेश अनेड योनीभां ननन आदि घणामेकारना दुःजो
 लोगवेछे. अनेपोताना उर्मेडरीने इतेशा पांमेछे अेवुंनेछेने एपा केनोपायेनेचे
 तेषां दुःखनाशो भवेद्भुवं ॥ इति संचित्य मनसा विष्णुलोकं गतस्तदा ॥
 ६ ॥ टीका - डीयोडोपाये डर्याथी आ सर्व मनुष्यनां दुःज इतेशा दुरथाय अेवो
 विचार मनभां लावी नारद इधी अनेड प्रकारेना सर्व लोडभांथी इरता इरता विष्णु
 लोडभांगया ॥ ५ ॥ तत्र नारायणं देवं शक्रकुवर्णचतुर्भुजं ॥ शंखचक्रगदाप
 द्मवनमालाविभूषितम् ॥ ७ ॥ टीका - चेंडुंभां नारद लगया अने त्यांशु इव
 वर्णयितुं न अने दरेड हातभां राज, यक्रगहा पदम धारण करेला छे. पग सुधी
 लटडनारी अने सोला आपनारी वनमाला डंढमांछे. ॥ ७ ॥ दृष्ट्वा तं देवदेवेशं स्तो-
 तुं समुपचक्रमे ॥ नारद उवाच ॥ ॥ नमो वाडमनसा तीतरूपायानंत

शक्तये ॥ ८ ॥ टीका ॥ - जेवा सर्वोत्तम श्रीनारायणदेव (लगवान) ने जेठनार
 द इंधी जे तेमनी स्तुती वंदना करवा साई आरंभ कर्यो नारद लंकह छे वाणी रजने म
 न जेथी पण अतीत जेवा अनंत राक्षी इपेने नमस्कार करैछु ॥ ८ ॥ आदि मध्या
 तहीनायनिर्गुणायगुणात्मने ॥ सर्वेषामादिभूताय भक्तानामार्तिना-
 धिने ॥ ९ ॥ टीका - तमो आदि मध्य जने अंत्य आत्रावगर निरगुण छता लड
 तोनी पीडा मराडवाने सगुण थवाने आप सर्वथी पहता छे. जने लक्तेना दुःख हू
 र करै छे ॥ १० ॥ श्रुत्वा स्तोत्रं ततो विष्णुर्नारदं प्रत्यभाषत ॥ श्रीभगवानुवा
 च ॥ किमर्थमागतोसि त्वं किं ते मनसि वर्तते ॥ १० ॥ टीका - आदिमागे
 नारद लंक जे डरेली स्तुती सांलणीने श्रीलगवान विष्णु नारद लंक जे डरेछे. हुनारद
 लंक इंधी तमो शोहेतु मनमां राणी अहिं आख्या छे ॥ १० ॥ कथयस्व महाभाग त
 त्सर्वं कथयामि ते ॥ ॥ नारद उवाच ॥ ॥ मर्त्यलोकैजनाः सर्वे नानाकृ-
 शासमन्विताः ॥ नाना योनिसमुत्पन्नाः पच्यंते पापकर्मभिः ॥ ११ ॥ टीका
 तभारा मनमां छे डरेहु होयते मने डहो तेने ठित रहत मने डहीरा. जेवुं श्रीलगवान

નું વાઙ્મય સાંભળી નારદલ્લ રૂપી રૂહે છે હે પ્રભો મનુષ્યલોકમાં સર્વત્તન અનેક હલેશાય
 કીયુક્ત એવા અનેક યોનીમાં હિત્યન્ન થઈને પાપકર્મથી રથી પથી રહેલા છે ॥૧૧॥
 તત્કથં શમયેન્નાથલઘૂપાયેનતદ્વદ ॥ શ્રોતુમિચ્છામિતત્સર્વકૃપાસ્તિય-
 દિતેમયિ ॥૧૨॥ ટીકા- માટે તે જ્ઞાના દુઃખ, હે પ્રભો નેકાઈ સેહેલ સાનહિ
 પાયથકી એ દુઃખની શાંતી થાય એવો ઈલાલ આપની કૃપા મારાહિપર હોયતો
 આપની પાસેથી શ્રવણ કરવાની હું ઈચ્છા રાખું છું ॥૧૨॥ ॥શ્રીભગવાનુવાચ॥
 સાધુપૃષ્ઠં ત્વયા વરસલોકાનુગ્રહકાંક્ષયા ॥ ચરકૃત્વા મુચ્યતે મોહાતચ્છુ-
 નુબ્ધવદામિતે ॥૧૩॥ ટીકા- એવું નારદલ્લ રૂપીનું ભાષણ સાંભળી શ્રીભગવાન
 કેહે છે. હે પુત્ર નારદલ્લ તમે ધર્મીન સારીવાત મને પુછી. તોહિહિપર કૃપા કરવી એવી
 તમારી ઈચ્છા છે તો ને વ્રતકથાથી તમો એકેકેલા જંધા પીડારૂપી મોહમાંથી તે તોહો
 મુક્ત થશે. એવો હિપાયકુંડું છું તે સાંભળો ॥૧૩॥ વ્રતમસ્તિ મહત્પુણ્યં સ્વર્ગમ-
 ત્યેં ચતુર્લભં ॥ તવસ્મેહાન્મયા વરસ પ્રકાશઃ ક્રિયતે ઽધુના ॥૧૪॥ ટીકા ॥
 હિંદુવધાનું પુણ્ય આપવાનું મનુષ્યલોકમાં જન્મે સ્વર્ગમાં પણ દુર્લભ એવું વ્રત છે તે તમારી

साधे स्नेहभाव होवाचीं ह्मणा उहुंछु ॥ १४ ॥ सत्यनारायणस्यैवव्रतंसम्यग्वि-
 धानतः ॥ कृत्वासद्यः सुरवंभुक्कापरत्रेमोक्षमामुयात् ॥ १५ ॥ टीका ॥ स-
 त्पनारायणदेवतुं व्रतछित्तमप्रदारेअनेविधीयुक्तध्यायींमाणस तत्फल सुजपाम्
 शोअनेदेहछुट्या पछीपणपरलोडमांमोक्षगतीपामशे ॥ १५ ॥ तच्छ्रुत्वा भगव-
 द्वाक्यंनारदोमुनिरब्रवीत् ॥ नारदउवाच ॥ ॥ किंफलंकिंविधानंचकृतं
 केनैवतद्रुतम् ॥ १६ ॥ टीका - आम्रकारतुं ईश्वरतुं वाड्य सांलणीने नारदल-
 श्मीपुछेछेडे तेव्रत ध्यायी शुंइण यशे ? अने तेनुं विधान डेवुं अने पूर्वे आव्रत डो-
 एं डरेतुं ॥ १५ ॥ तत्सर्वविस्तराद्ब्रूहि कदाकार्यं हित द्रुतम् ॥ ॥ श्रीभगवा-
 नुवाच ॥ ॥ दुःखशीकादिशमनं धनधान्यप्रवर्द्धनम् ॥ १७ ॥ टीका-
 विगेरे सविस्तर ब्रूडित अने ते व्रतध्यारे डरवुं तं ऊहा अेवो नारदलनो इरीथी प्र-
 म्म सांलणीने श्रीभगवान् डेहेछे हे नारदल अा सत्यनारायणव्रत दुःखशोड विगे-
 रेनेमराडवावाणुं अने धनधान्यने वधारवावाणुं अेवुं घलुल छित्तम इण आपिवाचा-
 नुंछे ॥ १७ ॥ सोभाग्यसंततिकरं सर्वत्रविजयप्रदम् ॥ यस्मिन्कस्मिन्दिनेम-

त्वोभक्तिश्चन्द्रासमन्वितः ॥ १८ ॥ टीका - जाग्रत स्थियोने संतति र्जने सो-
 ल्माग्यनी प्राप्ती इरवाचायुं खेवुं छे तेमन् पुद्गेनेपरा सरचे वित्त्य आपवावायुं खेवुं
 गमे ते दीवसे पुर्ण अर्द्धाथी ॥ १८ ॥ सत्यनारायणं देवं यजेच्चैव निशामुखे ॥ ब्रा-
 ह्मणेर्बान्धवैश्चैव सहितो धर्मतत्परः ॥ १९ ॥ टीका - अपराशीरहीने सत्यनाराय-
 णं दैवनी सायं डालनी वोजते आत्मराजने पोताना सगावाहाता छष्ट मित्रने जोलावी
 पुत्तन इरवुं ॥ १८ ॥ नैवेद्यं भक्तितो दद्यात्सपादं भक्ष्यमुत्तमम् ॥ रंभाफलं धृतं
 क्षीरं गोधूमस्य च चूर्णकं ॥ २० ॥ टीका - आपुत्तनमां नैवेद्यमां घडिनो रवो पांथ्य
 तुथं शिखे छे तेमां डे जाधी, जांडनाजी सारो शीरो ऊरीने अपरा इरवो ॥ १९ ॥
 अभावे शालिचूर्णं वा शर्करा च गुडं तथा ॥ सपादं सर्वमक्ष्याणि चैकीकृत्य
 निवेदयेत् ॥ २१ ॥ टीका - पुत्तन इरनारं घडिनो रवो नमले तोम्यो जानो सोरते-
 यो जांड न होय तो गोण दिवापरा जधीनरा सो सरजी खेरले पांथ्य यतुथं शिखेवी
 ॥ २१ ॥ विप्राय दक्षिणां दद्यात्कर्थांश्चुत्वा जनेः सह ॥ ततश्च बंधुभिः सान्दीविप्रां
 श्वप्रतिभोजयेत् ॥ २२ ॥ टीका - पृष्ठी पोतानी राक्ती प्रभागे दक्षरा आम्हणे

ने ज्ञापिषी अने श्री सत्यनारायणव्रत इथा पोतांना संगांवाहाता छिष्टमित्र साथे अबरा
 इरधी. ते पछी पोतांना संगांवाहलां छिष्टमित्रतथा ज्वाल्मणोसाथे खोलन इरवुं ॥ २२ ॥
 सपादंभक्षयेद्भक्त्या नृत्यगीतादिकं चरेत् ॥ ततश्च स्वगृहं गच्छेत्सत्यना-
 रायणं स्मरन् ॥ २३ ॥ टीका - अने लक्कीजे इरी श्रीसत्यनारायण आगण नृत्य त
 था गायन इरवुं अवेरीरीते नदीना तीर छापेर स्तववा देवालयभां अवेवुं व्रत करीने श्रीस
 त्यनारायण लगवानतुं स्मरण इरते इरते पोतानां गेहे न्वुं ॥ २३ ॥ एवं कृते मनुष्या
 णां वांछा सिद्धिर्भवेद्भुवं ॥ विशेषतः कलियुगे लघूपायोस्ति भूतले ॥ २४
 ॥ टीका - अतारीते जाग्रत लक्कीथीने माएस इररी तेनी मनडामना सिद्ध थरी
 अनाधपुंडरीने कवीयुगभां अने इतरने पीडा थकी ने पीडीत अवेवा लोकोने ज्या सेहे त्या
 छिंपायथी अनामोटा दुःखमांथी मुक्त थवा सा देवाणेन नाहानी ज्या मनुष्य लोकां
 छिलान छे ॥ २४ ॥ इति श्रीस्कंदपुराणे रेवाखंडे सत्यनारायण कथायां प्रथमोऽध्या-
 यः ॥ १ ॥ सूत उवाच ॥ ॥ अथान्यत्संप्रवक्ष्यामि कृतं येन पुरा द्विज ॥ क
 श्चित्काशीपुरे रम्ये ह्यासीद्विप्रोऽतिनिर्धनः ॥ १ ॥ ॥ टीका - सुतल्लंडे

देहे.जीबुंरुनेक ऊंहुछुं डे अजाव्रत पुर्वे रमणीयजेवाङ्गरीक्षेत्रनेविरी रहेनारो घणो
 लखेक ज्ञाह्मणहूतो ॥ १ ॥ क्षुत्तुड्भ्यांव्याकुलो भूत्वानित्यंबभ्रामभूतले ॥ दुः
 श्वितं ब्राह्मणं दृष्ट्वा भगवान्ब्राह्मणप्रियः ॥ २ ॥ टीका- तेदररोल्लभुं जने तरशे
 पीडा जनेलो अाहुत व्याकुल थछं डाररीक्षेत्रमां ईरे ॥ अने अत्यंत दुःखीत ज्ञाह्मणने ज्यो
 ह्मणनं प्रीय जेवाने श्रीलिंगवान् अने मरे तेने न्नेयो ॥ २ ॥ वृद्ध ब्राह्मण रूपस्तं प
 प्रच्छद्दिजमादरात् ॥ किमर्थे भ्रमसे विप्रमहीनित्यंसुदुःखितः ॥ ३ ॥ टी-
 का- जने पोतानुं ईपज दहसी घरडा ज्ञाह्मणानुं ईप तेछं अेदरीद्रो ज्ञाह्मणने पुछेछे
 डे हे ज्ञाह्मण अत्यंत दुःखीत अेवो ते तुं अा पृथ्वी छिपे रशासा दिउरेछे ॥ ३ ॥ तस्सर्वं श्रो
 तुमिच्छामि कथ्यतां द्विजसत्तम ॥ ब्राह्मण उवाच ॥ ब्राह्मणोऽतिदरिद्रोऽहं
 भिक्षार्थे वै भ्रमेमहीम ॥ ४ ॥ टीका- आता इव्रतं त. सामणवाहु छं डे छं मा-
 देहे ज्ञाह्मण अेछ भने डेहे. त्यारे ते दरीद्रो ज्ञाह्मण डेहेछे. हुंगरीज ज्ञाह्मण अत्य
 त दरीद्रो छुं तेथी लिक्ष्मा भागवा. सा इ पृथ्वी छिपे र इ छं ॥ ४ ॥ उपायं यद्विजाना
 सिकृपया कथय प्रभो ॥ वृद्ध ब्राह्मण उवाच ॥ सत्यनारायणो विष्णुर्वी

च्छितार्थफलप्रदः ॥ ५ ॥ टीका - हे प्रमोक्षगवान् ज्ञेमाई हरिन्दूरथाय स्नेहो
 डांछं छिदाब्ज आपन्न एता होतो ते दृषा करीने मने ऊहो. ज्ञेबुं हरिद्री ज्ञाह्म एनुत्मा
 षासां लणी धरडो ज्ञाह्म ए ऊहं छेहे ज्ञाह्म ए सत्यनाराय एनामना विष्णु देव छे-
 लुं दृण ऊलीयुगने विशे पून्न ऊर्थाय डी आपनारा जेवा मत्यक्ष छे. ॥ ५ ॥ तस्य
 त्वंपूजनं विप्रकुरुष्व व्रतमुत्तमं ॥ यत्कृत्वा सर्वदुःखेभ्यो मुक्तो भवति मा-
 नवः ॥ ६ ॥ टीका - श्री सत्यनारायण ऊहं छेहे ज्ञाह्म एनुं ज्ञे सत्य देव नुं व्रत ज्ञे-
 पुन्न सारीरी ते ऊरुडे ने ऊर्थाय डी मा ए स सर्व दुःखथी मुक्त थाय छे. ॥ ६ ॥ वि-
 धानं च व्रतस्यापि विप्राया भाष्ययत्नतः ॥ सत्यनारायणो वृद्धस्तत्रैवात-
 रधीयत ॥ ७ ॥ टीका - पछी दरिद्री ज्ञाह्म एने इपज दलनारा धरडा ज्ञाह्म ए
 व्रतनुं सर्व विधान ऊहं थुं ज्ञेने पो ते अंतरधान यथा ॥ ७ ॥ तद्व्रतं संकरिष्यामि य-
 दुक्तं ब्राह्मणेन वै ॥ इति संचित्य विप्रो सो रात्रौ निद्रानलब्धवान् ॥ ८ ॥
 टीका ॥ ॥ ज्ञे धरडा ज्ञाह्म ए ऊहं थुं व्रत हुं ऊथारे करीश ज्ञे वी छि लं हाथी ज्ञे हरि-
 द्री ज्ञाह्म एने ते वज्रतथी ते ज्ञो जी रात्र मां गें घ ज्ञा वी न हीं ॥ ८ ॥ ततः प्रा-

तस्समुत्थाय सत्यनारायणं व्रतम् ॥ करिष्ये इति संकल्प्य भिक्षार्थं म
 गमद्विजः ॥ ९ ॥ टीका - पछी जीने दीवसे सूर्य णि दय थया पछी दरिद्री ज्वाल
 ऐ हु जान सत्यनारायणं व्रत करीश जे वो संकल्प करीने ते ह मे शना रिवाल् मुन्न ज
 लिक्षा भांगवा साई गयो ॥ ८ ॥ तस्मिन्नेव दिने विप्रः प्रचुरं द्रव्यमाप्तवान्
 ॥ तेनैव बंधुभिस्सां ईसत्यस्य व्रतमाचरत् ॥ १० ॥ टीका - ते दीवसे ह
 मे शना इत्ती जे ज्वाल्हा ऐने धरुं दव्य भण्यु ते भजतां वारं तेन दीवसे जे दरिद्री
 ज्वाल्हा ऐ पोताना सगा संजं धी छि मित्र विगरेने जो लावी ते सार्थ श्रीसत्यनारा
 यणं व्रत कर्यु ॥ १० ॥ सर्वदुःखविनिर्मुक्तः सर्वसंपत्समन्वितः ॥ बभूव स
 द्विजभेष्टो व्रतस्यास्य प्रभावतः ॥ ११ ॥ टीका - जे ज्वाल्हा ऐ पूर्ण लक्ष्मी
 श्रीसत्यनारायण देवनु व्रत तथा पुन्न कर्या धी थो डा न व्रत मां दरिद्रि ज्वाल्हा
 दुःख थडी मुक्त थ छिने खगणित संपत्ति नो भावे इ थयो जे वो ज्मा सत्य देवनां व्र
 त तथा पुन्न नो ज्मा इ दीयु गने विशे तात्का लि इ अनुभव थयो तथा थरो जे रहुं जे
 स्वर्ग ज्मा एवानुं सामर्थ्य ज्मा श्रीसत्य देवनां व्रत मां छे ॥ ११ ॥ ततः प्रभृतिकाल च

मासिमासिव्रतंकृतं ॥ एवंनारायणस्येदं व्रतं कृत्वा द्विजोत्तमः ॥ १२ ॥
 टीका- जेवुं न्गणीनें जे ज्वाह्महा द्दर जे डमहीनाभां ज्मावनारी पर्वणीने धीवसे व्रत
 अनेपुन्न श्रीसत्यनारायणदेवनी उरवो जेने पुण्यथी जे ज्वाह्महा सर्वपापथी निमु-
 क्त यथीने सुत्यंत दुर्लभने भोक्षपह ते विशेषथो ॥ १२ ॥ सर्वपापविनिमुक्तो दु-
 र्लभमोक्षमाप्तवान् ॥ व्रतमस्य यदा विप्राः पृथिव्यां संकरिष्यति ॥ १३ ॥
 टीका- जे व्रत जे श्रीसत्यदेवनुं व्रत तथापुत्तन ज्वाह्महा पृथ्वी ओपर उररी तो ते ल
 व्रत जे सर्वदुःखोथडी मुक्त यरो ॥ १३ ॥ तदैव सर्वदुःखं च मनुजस्य विन-
 श्यति ॥ एवंनारायणो नोक्तं नारदाय महात्मने ॥ १४ ॥ टीका- सुतल
 शीनि ड ज्माही शीज्मोने उहे छे डे ज्माप्रमाणे श्रीभन्नारायणो जे नारद शीने
 उलियुगमां सेहेला ओपायथी वासनापुरी उरवाचाळुं व्रत तथापुत्तन उहेयुं ते-
 न भे ज्मापने उहेयुं हवे जे शिवाय जीलुं आपशुं अवाहा उरवा छेछाराजो
 छो ॥ १४ ॥ ॥ मया तत्कथितं विप्राः किमन्यत् कथयामिवः ॥ ऋष-
 य ऊचुः ॥ ॥ तस्माद्विप्राच्छ्रुतं केन पृथिव्या चरितं मुने ॥ तत्स-

वैश्रोतुमिच्छामः श्रद्धास्माकं प्रजायते ॥ १५ ॥ टीका-अंबुसुतलपुरा
 एीनुं स्वाधरा सांलणीनेशोनडजादी इधीओ डेह छे डेह मुने ? जेआलएानामु
 जमांथी जेयरीत्रज्जापृथ्वी मां डोएो अवाए ड्युं विगेरे सर्व ज्जाव्रतविशे हडीकतसां
 लणवानी ज्जमोने घएी डितंडहा डीतपन्न थईछे ॥ १५ ॥ सूतउवाच ॥ ॥
 भृणुध्वं मुनयः सर्वे व्रतं येन कृतं भुवि ॥ एकदा स हि जवरो यथा विभव
 विस्तरैः ॥ १६ ॥ टीका- अंबुश्रीनडजादी इधीओना त्माधरा सांलणी सुत
 ल डेह छे हे सर्व मुनियो ? ज्जाव्रत पृथ्वी णिपर जे पछी डोएो ड्युं जे ज्जापने डहुंछु
 सावधान थईने सांलणो ॥ १६ ॥ बंधुभिः स्वजनैः सार्द्धं व्रतं कर्तुं समुद्य-
 तः ॥ एतस्मिन्नंतरे काले काष्ठक्रेता समागमत् ॥ १७ ॥ टीका- मयभडे
 हेतो ज्जास्त्रएण्डी वसने विरो पोतानी संपत्ती प्रमाणे पोताना संगवाहा जा छ
 पृ मित्रसारे श्रीसत्यनारायण देवनुं भतडखा ज्जारंभ डरेछे. जेवामां जेडदां
 डडानो लारो जां धी माथा णिपर लेछं वेय एारो जे डेडारो ज्जाव्यो ॥ १७ ॥ ॥
 बहिः काष्ठं च संस्थाप्य विप्रस्य ग्रहमाययौ ॥ तृष्णया पीडितारमा

च हस्त्वा विप्रं कृतव्रतं ॥ १८ ॥ टीका - तेने माथा विपरनोभारो दग्धान् ज
हार मुडी श्री सत्यनारायण देवनी पुन्न थती इती ता हांगयो अने जे तरशा इतो
तो पण जे इथी तथी तेरो ते आत्मरो करे तु पुन्न न्ने खु अने जे व्रतनी विधी पण
बनेछा ॥ १८ ॥ प्रणिपत्य द्विजं प्राह किमिदं क्रियते खया ॥ कृते किं फलमामो
ति विस्तराद्ब्रमे प्रभो ॥ १९ ॥ टीका - अने ते आत्मएनें घण आहर सत्कारथी
नमस्कार करीने जो ल्योडे हे आत्मए अथ आप आशुं करो छो अने जे खुं इयथी
शुं ईण थाय छे ते हे प्रभो इ पा करीने मने इ होण १८ ॥ ॥ विप्र उवाच ॥ ॥
सत्यनारायणस्येदं व्रतं सर्वे ज्ञिसितप्रदं ॥ तस्य प्रसादान्मे सर्व धन धान्या
दिकं महत् ॥ २० ॥ टीका - आत्मए कहे छे श्री सत्यनारायण देव नुं सर्व ज्ञ भन
पुणी करवावा ए जे खुं व्रत ई छुं अने जे व्रत मे इ थुं ते दीवस थी श्री सत्यनारायण
देवना प्रसाद करीने मने धन धान्य आदी करीने मोडी संपत्ती मलेती छे ॥ २० ॥
तस्मादेतद्ब्रतं ज्ञात्वा काष्ठक्रेता तिहर्षितः ॥ पपौ जलं प्रसादं च भुक्त्वा
सनगरं ययौ ॥ २१ ॥ टीका - जे प्रभो ते आत्मएना मुजमाथी श्री सत्य देव

नुं व्रतं लाङ्कानां त्वांशवाजां ज्ञेयं सोमल्लेखं अने घणोत्तरहरजातो ते आत्मणे जापि
 लो प्रसादं त्मद्गण्डरी पारुणि पिपुं अने पोतानां गामवीरो गयो ॥ २१ ॥ सत्यना-
 रायणं देवं मनसा इत्यचिंतयत् ॥ काष्ठविक्रयतो ग्रामे प्राप्य ते चाद्यच्छू-
 नम् ॥ २२ ॥ टीका- पृष्ठा जीने दीवसे त्वांशो वेयवा सां अनावती वज्रं श्रीसत्य-
 नारायणो देवपासे त्वांशवाला ज्ञेयं भनमां संकल्पं कथ्यो कं अलं अला रानी ई-
 मत्तने ज्ञेयं शहरमाथीं भणशेते ॥ २३ ॥ तेनैव सत्यदेवस्य करिष्ये व्रतमुत्तमम्
 ॥ इति संचिंत्य मनसा काष्ठं धृत्या तु मस्तकैः ॥ २३ ॥ टीका- जीनकारो न ज-
 रयतां ज्ञेयं पेशाथी श्रीसत्यनारायणदेवतं व्रतं करीशं ज्ञेयं निश्चय करी त्वांशो
 माथां मुडीया लतो ययो ॥ २३ ॥ जगाम नगरे रम्ये धनिनां यत्र संस्थितिः
 ॥ तद्दिने काष्ठमूल्यं च द्विगुणं प्राप्तवानसौ ॥ २४ ॥ टीका- तेजो सुदृष्टं
 रमां कं न्याहांशो हंशां हुंकारं लोको रंहेना हता ते रस्तामां आव्यो ताहां ज्ञेयं शोदे
 तेने ते रंशे त्वांशानी ईं मत्तं भजती हती तेथी जमण्णि जापिने त्वांशो लीयो ॥
 २४ ॥ ततः प्रसन्नहृदयः सुपक्वं कदलीफलं ॥ शर्कराघृतदुग्धं च गोधूम-

स्यचचूर्णकं ॥ २५ ॥ टीका - त्वारावाजने जमणी कीमत भगन्त वारनधरो
अनं हयथो रजने पांडलां के आं फांड धी रजने चडिनो रवा विंगरे पहाथ शवाशेर
शवाशेरना प्रमाणमां तेछ जील पुब्बनी सामग्री वयाथी तंछने घर ज्वाब्यो ॥
२५ ॥ कृत्यैकत्रसपादंचगृहीत्वा स्वगृहययौ ॥ ततो बंधून्समाहूय चका
रविधिनाव्रतम् ॥ २६ ॥ टीका - रजने सगावाहाला छंभित्र तथा ज्वाब्योने
जोलावी मोटा समारंभथी विधी पूर्व कंज व्रत कर्यु ॥ २६ ॥ तद्भ्रतस्य प्रभावेन ध
नपुत्रान्वितो भवत् ॥ इह लोके सुरवंभुक्ता चांते सत्यपुरययौ ॥ २७ ॥
टीका - सुतल केहे छे के पेलाभारावाला जे ऊं व्रत कर्यथी ते धवान तथा पुत्रवान
धर्धने ज्वालोइमां सर्वसुजन्मोगीने रजने सत्यपुर रंजट तं येहुं छेने विशेष यो ॥ २७ ॥
इति श्री स्कंदपुराणे रेवारवंडे सत्यनारायणकथायां द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥
॥ सूत उवाच ॥ ॥ पुनरग्रे प्रवक्ष्यामि शृणु ध्वं मुनि सत्तमाः ॥ पु
राचोल्कामुखो नाम नृपश्चासीन्महीपतिः ॥ १ ॥ टीका - सुतल केहे
छे हे शो नइ ज्वादिइथीयो इरी आपने श्री सत्यनारायणो देवनी व्रत कथानां जे

ने ँतीहास उहुं छु ते सांमणो रा रा गिल्लामुज्जना मनोरान् पृथ्वीनुं पावन उन्नार
 हतो ॥ १ ॥ जितेन्द्रियः सत्यवादीययो देवालयं प्रति ॥ दिने दिने धनं दत्त्वा
 द्विजानं संतोषयत्सुधीः ॥ २ ॥ टीका - अंतं दीय सत्यवादी जने दरे उ दीवसे
 मंदिरोमा देवदरनिभाटे लंछि जाल्लुगेनें धलुं प्रव्य आपी संतोष पमाउतो हतो ॥
 २ ॥ भार्या तस्य प्रमुग्धा च सरोजवदना सती ॥ भद्रशीलानदीतीरे स-
 त्यस्य व्रतमाचरत् ॥ ३ ॥ टीका - अजिलडामुज्जरा ल्वनी स्त्री नामे प्रमुग्धा
 घणिल सारा स्य ल्मावनी उमलमुजी जने सुंदर सती हती ते पोताना स्वामीनां
 साथे लभ्ररीलानामे नदीने तीरे श्री सत्य देवनुं व्रत उरती हती ॥ ३ ॥ एतस्मि
 नन्तरे तत्र साधुरेकः समागतः ॥ वाणिज्यार्थं बहु धनैरनेकैः परिपूरि-
 तः ॥ ४ ॥ टीका - अवाभां ते नदीने डांठ साधुनामे अउड बारि यो धनवान् जने
 चेपार अर्थे धरां भोती ल्वाहीर विगेरे धन लेछिने निरुणे लो ॥ ४ ॥ नावं सं
 स्थाप्य तत्तीरे जगाम नृपतिं प्रति ॥ दृष्ट्वा सव्रतिनं भूपं पप्रच्छ विन-
 यान्वितः ॥ ५ ॥ टीका - तेणे ते नदीने डांठ पोतानुं बाहाए तापी ल्व्या हां

રાણીશ્રીસાલ્યેદેવનુંવ્રત કરતા હતા તેમનીપાસે નઈ વિનંતીપુર્વક ધણીનબલતાથી
 પ્રસ્મ કરવા લાગ્યા ॥ ૫ ॥ સાધુ. રુવાચ ॥ કિમિદંકુરુષેરાજનન્ભક્તિયુ
 કેનચેતસા ॥ પ્રકાશંકુરુતઃસર્વશ્રોતુમિચ્છામિસાંપ્રતં ॥ ૬ ॥ દીકા
 સાધુપુછે છે હે મહારાજ ! આપ ધણી ભક્તીથી સાર્થ એક થીતે આયજતે શુંક
 રાછો એ જુલામને કે હેસો એવું હું ઈચ્છું છું ॥ ૬ ॥ રાજોવાચ ॥ પૂજનંક્રિયતે
 સાધોવિષ્ણોરતુલતેજસઃ ॥ વ્રતંચસ્વર્જનૈઃસાર્દ્ધંપુત્રાઘાવાસિકામ્યયા
 ॥ ૭ ॥ દીકા - એવાપ્રકારે સાધુનામે વેપારિનું ભાષણ સાંભળતાવાર રાત્ન બીલક
 મુજકેકેકે હે સાધો બેપારી શ્રીમહાવિષ્ણુ સાલ્યેદેવકે તેના મહિમાનો પાર નબળ
 વે એવાતેભક્તી તેમનું પુત્રતા, ધનધાન્ય સંપત્તી, મલે આહુથી મારા સગાવાહુ
 લા ઈષ્ટમિત્રસાથે વ્રત તથા પુનન કરું છું ॥ ૭ ॥ મૂપસ્યવચનંશ્રુત્વાસાધુઃ પ્રો
 વાચસાદરમ્ ॥ સર્વકથયમેરાજન્કરિષ્યેઽહંતવોદિતં ॥ ૮ ॥ દીકા
 એવું રાત્નનું ભાષણ સાંભળી સાધુ સોદાગર ઘણા અત્કારથી કેહે છે કે હે મ-
 હારાજ આ વ્રતનું નેડાંદો વિધાન હોય તેમને સવિસ્તરકહો. હું નિશ્ચયથી આપ-

नाऽह्यमुत्तज्जन्नाव्रतऽरीरा ॥८॥ ममापि संततिर्नास्ति एतस्माज्जायते
 ध्रुवं ॥ ततो निवृत्तिवाणिज्यात्सानंदो गृहभागतः ॥ ९ ॥ ॥ टीका - ऊम
 ने भने पण संतती नथी जने आपना डस्य ममारे ज्ञासत्य देव नु वत डर्याथी
 संतती यशे जे माटे हुं वे पार अर्थे दशांतरे नूततां घेरत्त छिंछुं जेवुं डहीवे-
 पार अर्थे न्बुं छोडी हरप्रथी पोताने घेर ग्याव्यो ॥ ८ ॥ भार्यायै कथितं सर्वं
 व्रतं संततिकारकं ॥ तदा व्रतं करिष्यामि यदा मे संततिर्भवेत् ॥ १० ॥ टी-
 का - जने व्रतनो भहिमा पोतानी स्त्रीने डहीने निश्चय डयोडे न्यारे भने संतति
 यशे त्यारे हुं आव्रतऽरीरा ॥ १० ॥ इति लीलावती प्राह पत्नी साधुससत्त
 मः ॥ एकस्मिन् दिवसे तस्य भार्या लीलावती सती ॥ ११ ॥ टीका - जे
 बुं लीलावती नाभनी पोतानी स्त्रीने साधुवाणी याजे डस्य ॥ ११ ॥ भर्तृयु-
 क्तानंदचित्ताभवद्धर्मपरायणा ॥ गर्भिणी साभवत्तस्य भार्या सत्य
 प्रसादतः ॥ १२ ॥ पछी जे ड दिवसे तेनी स्त्री पोताना धर्मममारे ग्यावना-
 री जे बी पोताना स्वामी साथे हरे ज्ञाती रत थये ली श्री सत्य देवना मसादे डरीने

गर्लवती यर् ॥१२॥ दशमेमासि वै तस्याः कन्यारत्नमजायत ॥ दिने हि
 ने साववृद्धे शुक्लपक्षे यथाशशी ॥१३॥ टीका- तेने दसमे महिने रत्ननेचीजे
 उडन्या यर् तेने तेने प्रमाणे चंद्रमा शुद्धपजवादी ज्यामां दीवसे दीवसे भीढो यतो
 न्न अं ते प्रमाणे भोढो यती ॥१३॥ नाम्ना कलावती चैति तन्नामकरणं कृतं
 ॥ ततो लीलावती प्राहस्यामिनं मधुरं वचः ॥१४॥ टीका- तेनुं नाम उदा-
 वती जेवुं धर्युं ते पछो साधुवाणी यांनी लीलावती स्त्री पोतानो स्यामीने मधुरप-
 यनर्थी जो लोडे हे प्रीय स्वामी ज्यापे माने लुम्भी सत्ये हे वनुं व्रत शाडार एथीं ड
 रतानर्थी ॥१४॥ नकरोषिकि मर्थे वै पुरा संकल्पितं व्रतं ॥ साधुरुवाच
 ॥ विवाहसमये अस्याः करिष्यामि व्रतं प्रिये ॥१५॥ टीका- जेवुं पोता-
 नी स्त्रीनुं मधुरत्माषण् सांत्मणीने साधुवाणीयो जो ल्योडे हे प्रिये जे व्रत आ-
 पणी उदावती उन्याना लभ्य समर्थने व्रजते उरीशु ॥१५॥ इति भार्यसिमाशवा
 स्यजगाम नगरं प्रति ॥ ततः कलावती कन्याववृधेऽपितृवेशमनि ॥१६॥
 टीका- ज्जा प्रमाणे साधुवाणी आजे पोताना स्त्रीने समन्व ए आपीने पोते जी

न्ननगरनेविशे वेपारने अर्थे गयो अहीसां इलाबती जापने घेर दीवसे दीवसे मो
 दीयतीगर्ह ॥१६॥ दृष्ट्वाकन्यांततः साधुर्नगरेसस्विभिः सह ॥ मंत्रयित्वा दूतं
 दूतं प्रेषयामास धर्मवित् ॥ १७ ॥ टीका- पळी लक्ष्मडखालेग यजेती इत्यापे
 तानी जेहेन परीयो साथे पोताना नगरभारमतीजे धर्मशील साधुवाणी जेले
 छिने पोताना मुनीभने इत्याना वरलेवा साई मोडल्यो ॥ १७ ॥ ॥ विवाहार्थं
 चकन्यायावरं श्रेष्ठं विचारय ॥ तेनाज्ञासि च दूतोऽसौ कांचननगरं ययौ
 ॥ १८ ॥ टीका- आमभाणे लखने माटे वरलेवाने साई मोडलेलो मुनीम ऊंचन
 नामा नगरभारमाजी पोहोच्यो ॥ १८ ॥ तस्मादेकं वणिक्पुत्रं समादाया
 ऽऽगतो हि सः ॥ दृष्ट्वा तु सुंदरं बालं वणिक्पुत्रं गुणान्वितम् ॥ १९ ॥ टी
 का- जनेतहांथा जेड सुंदर वाणीआनापुत्र लेछ ते मुनीम पोताना नगर
 रभांभाव्यो ॥ त्यारे ते गुणवान जने सुंदर जेवो वाडिजानो पुत्र तेहे साधुरा
 एीआजेलेछिने ॥ १९ ॥ ज्ञातिभिर्बन्धुभिः सार्धं परितुष्टेन चेतसा ॥ दत्तवा
 न्साधुः पुत्राय कन्याविधिविधानतः ॥ २० ॥ टीका- पोताना जधानात

ब्राह्मणोने अने सगावाहासा ठिष्टन्नित्रने ज्रीललीने साथे घाएान्हर्षधीपोता
 नी ड्ढ्याड्ढावतीनु लगन जे गुणवान तद्यावाणिज्जाना पुत्रनी साथे ड्ढु ॥ २० ॥
 ततोभाग्यवशात्तेन विरमृतं व्रत भुज्जमं ॥ विवाह समये तस्यास्तेन रुष्टो
 ऽभवत् प्रभुः ॥ २१ ॥ टीका - असाधुवाणीज्जोने ड्ढ्याना लभ समय वज्जते प
 एा ड्ढर्माना अंतराथे ड्ढरीने श्रीसत्यदेवनुं व्रत ड्ढवानुं लुलीगयो तेने लीधे श्रीसत्य-
 नारायणं देवतेना डिपर ड्ढोपायमान थया ॥ २१ ॥ ततः कालेन नियतो निज
 कर्मविशारदः ॥ वाणिज्यार्थगतः शीघ्रं जामातृसाहितो वणिक् ॥ २२ ॥
 टीका - आवातने घाएा जे ड्ढ दीवस वीतीगया पछी पोतानुं ड्ढर्मलोगवया सा
 इ पोताना न्मभाठिने साथे लेछिने वेपार अर्थे साधुवाणीधोगयो ॥ २२ ॥
 रत्नसारपुरे रम्ये गत्वा सिंधुसमीपतः ॥ वाणिज्यमकरोत्साधुर्जामा
 त्राश्रीमता सह ॥ २३ ॥ टीका - ते सिंधु समुद्र नल्ल ड्ढ रत्नसाग नामना नगर
 मां पोताना न्मभाठि साथे सारवेहे पार ड्ढरवा लाग्यो ॥ २३ ॥ तौ गतौ नगरे रम्ये
 चंद्रकेतोर्नृपस्य च ॥ एतस्मिन्नेव काले तु सत्यनारायणः प्रभुः ॥ २४ ॥

टीका- तेपछी त्यांहांची चंद्रकेतुनामनाराब्जनाशोत्थायमानशोहेरमांगथा-
 छेजेवामांलगवान् श्रीकृपासागरसत्यनारायणमनु ॥ २४ ॥ अष्टप्रतिज्ञमा-
 लोक्म्यशापंतस्मैप्रदत्तवान् ॥ दारुणंकठिणंचास्यमहद्दुःखं भविष्यति
 ॥ २५ ॥ टीका- साधुवाणीयो बुद्दु जालनारो जेबुं न्नाणिनेतेन भोदुं दुःजतया
 जंघनतिरस्कारवीगेरेघणुं दुःजमासिथाज्जो जेवो आपहेताययातारपा-
 एकस्मिन्दिक्सेराज्ञो धनमादायतस्करः ॥ तत्रैवचागतश्चोरोवणिजो
 यत्रसंस्थितो ॥ २६ ॥ टीका- जेटलामाल्यांहां साधुवाणीजोपोतानाल-
 भाईसाथेरेहेतोहतोतहांतेगांभनाराब्जनुंघनंजळनोद्राणी योरयोरीस्त-
 वी तेनारेहेवानाघरभांसंताईरह्या ॥ २७ ॥ तत्पश्चाद्वाक्कान्दूतान्द-
 ह्याभीतिनचेतसा ॥ धनंसंस्थाप्यतत्रैवसतुरीघ्रमलक्षितः ॥ २८
 टीका- पणतेयोरने पडडवा राज्जनासीपाईज्जो तेमणीपाछतशरीज्जाल्या
 नेईथीरोल्ल्यांहांससरोज्जनेबभाईसुताहताल्यांहांघनंनानीदिईछानामान-
 त्यांहांचीनारीगया ॥ २९ ॥ ततोदूताः समायाता यत्रास्तेस्सज्जनोवणिक् ॥

दृष्ट्वानृपधनंतत्रबध्वानीतोवणिकुसुतो ॥ २८ ॥ टीका - तेषां सीपाठ
यो न देहाग्रे न भाठि साधे साधुवाणीयो हतो त्याहा राबनु योरेलुं धनपेडुं ले
ठि साधुवाणी आने तथा तेना न भाठिने डेह डरी जांधीने देछि गथा ॥ २९ ॥ हर्षेण
धावमानाश्च ऊचुर्नृपसमीपतः ॥ तस्करौ द्वौ समानीतौ बिलोक्याश्चा
पयमभौ ॥ २९ ॥ टीका - ऊने घणा आनं दथी दोडता आधी राबने चरही आ
पीडे हे भद्राराब जे योर ताव्या छीये तेमने लेछि हुं हुं इररी ॥ २९ ॥ राजा
ज्ञातास्ततः शीघ्रं दृढंबध्वातुतावुभौ ॥ स्थापितौ द्वौ महादुर्गकाराणा
रेऽविचारतः ॥ ३० ॥ टीका - ऊतुं सालणी योरोनं नेछि विचार डर्य विचार
ऊं डेह डेह डरवानी शिदिता आपता चारन सीपाठियो ऊं तेमने जूज जांधी मोठा
डेह जानामां लेछि गछिने सुक्या ॥ ३० ॥ मायया सत्यदेवस्थनभुतं कैस्तयोर्व
चः ॥ अतस्तयोर्धनं राजा गृहीतं चंद्रकेतुना ॥ ३१ ॥ टीका - आडानमा
ऊं यं डेनु राबन ऊं श्री सत्यदेवनी भायायी मोहीत थछिने योरी ऊं गयेलुं धन तो
लीधुं पण तेनी साधे अविचार साधुवाणी यानुं धन लुटी लीधु ॥ ३१ ॥

तच्छापाच्चतयोर्गेहिभार्याचैवातिदुःखिता ॥ चोरेणापहतं सर्वगृहेयच्च
 स्थितं धनं ॥ ३२ ॥ टीका- तेभन्नश्रीसत्यदेवना आपथी अजे साधुवाणीज्जाजे
 पोताने गामपोताना घरमां मुडेपुं जधु धनचोरो लुटी लछिगया तेने लीधे तेणी
 स्त्रीपण धणील दुःखीथछी ॥ ३२ ॥ आधिव्याधिसमायुक्ताक्षत्पिपासाति
 दुःखिता ॥ अन्नचिंतापराभूत्वा बभ्रामचगृहेगृहे ॥ कलावतीतुकन्या
 पिबभ्रामप्रतिवासरं ॥ ३३ ॥ टीका- अनेअजे साधुवाणियानी स्त्री लीसा
 वती धणदुःखथी अने धणी तररा तथा लुजथी घेरेघेरे इरवा लानी ॥ ३३ ॥
 एकस्मिन्दिवसेजाताक्षुधातार्ताद्विजर्मदिरं ॥ गत्वापश्य द्रुतंतत्र सत्य
 नारायणस्यच ॥ ३४ ॥ टीका- तेभन्न तेनी इन्या कलावती धणी नाहानी ते
 पण हररोन्न घेरघेर इरी मागी जाती अजे इवसे ते इन्या धणील लुड लान्या
 थी ज्जाकुण व्याकुण थछिने अजे इ ज्जाक्षुधाना घरमां गछियाहां श्रीसत्यनाराय-
 णदेवनुं व्रत तथा पुन्न इरता हतर ते तेरो ग्नेयुं ॥ ३४ ॥ उपविश्य कथां श्रु-
 त्वा वरं प्रार्थितवत्यपि ॥ प्रसादभक्षणं कृत्वा ययौ रात्रौ गृहं प्रति ॥ ३५

એવ્રત તથા પુનઃ જ્ઞેતાંઃ ધર્મી જ્ઞાનંદ પ્રાપ્તિ ને ત્યાં હાં જેઠી જ્ઞને શ્રીસત્યનારાયણ
 ની કથા સાંભળીને સત્યદેવની પ્રાર્થના કરીકે માંદે દુઃખ મહેને મારો જાપે તથા
 સ્વામી મને મળે એવો આશિર્વાદ શ્રીસત્યદેવ પાસે માંગી બ્રાહ્મણે આપેલો પ્રસાદ
 જાઈ રોબતા કરતા ધર્મી મોઢી રાત્રે પોતાને ઘેર જાવી ॥૩૫॥ માતાકલાવ
 તીંકન્યાં પૃચ્છ્યામાસ પ્રેમતઃ ॥ પુત્રિરાત્રોસ્થિતાકુત્રકિંતે મનસિવર્તતે
 ॥ ટીકા - ને ઘરમાં જાવ તાવારલ તેનીમાં કલાવતી નામની કન્યાને પુછે છે.
 કે હં પુત્રીનું જ્ઞાન જ્ઞાદલી રાત્ર સુધી કયાં હતી ને શું તારા મનમાં છે ॥૩૬॥ ક-
 ન્યાકલાવતી પ્રાહ માતરં પ્રાનિસત્વરં ॥ દ્વિજાલયે વ્રતં માતદ્દંવાંચ્છિત
 સિદ્ધિદં ॥ ૩૭ ॥ ટીકા - કલાવતી કન્યા પોતાની માનેહિતાવળે પિતાવળે કેહ
 છે કે હે માંદું જોડ બ્રાહ્મણને ઘેર મનમાં ધેરેલું કામ પાર પડે એવું વ્રત તથા પુનઃ
 જ્ઞને કથા કરતા હતા ત્યાં જેઠી હતી ॥૩૮॥ તચ્છ્રુત્વાકન્યકાવાક્યં વ્રતં ક-
 ર્તુસમુદ્યતા ॥ સામુદાનુવણિગ્રભાર્યા સત્યનારાયણસ્ય ચ ॥ ૩૯ ॥ ટીકા
 જો કન્યાનું જોડવું સાંભળીને લીલાવતી સાધુવાણિયાની સ્ત્રીશ્રીસત્યદેવનું વ્રત ત

थापुनन ऊरवासाइं तत्परयर्था ॥ ३८ ॥ व्रतंचक्रे सेवसाध्वीबंधुभिः स्वजनेः
 सह ॥ भर्तृजामातरोक्षिप्रमागच्छेतां स्वमाश्रमं ॥ ३९ ॥ दीका- ने जेमहा-
 सती साधुवाणीज्यानी स्त्रीपोताना सगावाहादात्मा र्छंसां दु साये श्रीसत्यदेवतु
 व्रतपोतानो स्वामी तथा त्मा र्छपोताने चेरत्तदीज्यावे जेवो हेतु मनमां धरीपुनन
 ऊरवात्वाणी ॥ ३९ अपराधंचमे भर्तुजमातुः क्षंतुमर्हसि ॥ इति दिव्यं वरं वने
 सत्यदेवपुनः पुनः ॥ व्रतेनानेन तुष्टोसौ सत्यनारायणः प्रभुः ॥ ४० ॥ दीका- जेपुन
 न ऊरतीवजते सत्यदेवनीपासे वा ३ चडी जेवोवर भागती हती के हे श्रीसरस्वतारायणम-
 लोभारा स्वामी तथा त्मा र्छना जपराधक्षमा ऊरवाने ज्ञापन योग्य छो जेवीते ली-
 तावती साधुवाणियानी स्त्री प्रार्थना ऊरती हती तेथी डरीने जेवत तथापुनननेल
 गवान् श्रीसत्यनारायणमल्लु संतोषयया ॥ ४० ॥ दर्शयामास स्वभ्रं हि चन्द्रकेतुं
 नृपोत्तमम् ॥ वंदिनो मोचय प्रातर्वणिजो नृपसत्तम ॥ ४१ ॥ दीका- जने
 माया इपी लंगवान् सत्यदेव जेमंगे चन्द्रकेतुना मन्ता रत्नसार पुरनो राब्बडे ने-
 रोलीवावतीनो स्वामी तथा ल्मा र्छ जेमने के देजानाभा मुड्याहतातेने पोते स्वम

માં જનાવી અજ્ઞા કરી કે હે રાબ્બ તું નિરપરાધી જેવાળિજાને જંધી જાનેથી છોડી
 મુક ॥ ૪૧ ॥ દેયંધનં ચ તત્સર્વગૃહીતં ચ સ્વયાઽધુના ॥ નૌચિત્વાંનાશાયિષ્યામિ
 સરાજ્યધનપુત્રકં ॥ ૪૨ ॥ ટીકા - અને તે મનું ને સઘળું તે હરણ કરી લીધેલું છે
 તે સઘળું તેમને પાછું જાપને તેમને આદર સહાર કરીને વિદા કર નહી તો તારા
 ધન ધાન્ય રાત્ર્ય પાટ સ્ત્રીપુત્ર સહીત તારા કુળનો નાશ કરીશ ॥ ૪૨ ॥ એવમાભા
 વ્યરાજાનં ધ્યાનગમ્યોઽભવત્પ્રભુઃ ॥ તતઃ પ્રભાતસમયે રાજાચસ્વજ
 નૈઃ સહ ॥ ૪૩ ॥ ટીકા - એવું તે રાત્રને સ્વપ્નમાં કહી શ્રીસત્યદેવ અંતરધાન થઈ
 ગયા તે પછી રાત્ર પ્રભાતને સમય પોતાના પ્રધાન વિગેરે મંડળી સાથે ॥ ૪૩ ॥ ઉપ
 વિદય સમામધ્યે પ્રાહસ્વ મંજનં પ્રતિ ॥ વદ્ધો મહાજનોડીઘ્રં મોચયદ્વૌ વ
 ણિવસુતૌ ॥ ૪૪ ॥ ટીકા - સાલામાં સિંહાસન બે પર જેથી સર્વ કચેરીને સ્વપ્ન
 કલ્પને સીપાઈયોને અજ્ઞા કરી કે જંધી જાને ને હમણાં વાળિયાના પુત્ર કે દંજાને મુ
 ક્યા છે તેમને છોડી મુકો ॥ ૪૪ ॥ इति राज्ञो वचः श्रुत्वा मोचयित्वा महानौ
 ॥ समानीय नृपस्य श्रेष्ठाहुस्ते विनयान्विताः ॥ ४५ ॥ ટીકા ॥

जेवी राजनी ज्ञाज्ञा थतांल सीपाईयो जे जेजिल्लाओने जं धीजानेथीछी
 डी राजनी सलामां तेई ज्ञाव्या ॥ ४५ ॥ आनीतौतौ दौवाणिक्पुत्रो मुक्तौ निगड
 बंधनात् ॥ ततो महाजनौ नत्वा चंद्रकेतुनृपोत्तमम् ॥ ४६ ॥ टीका- त्या
 हां जे जेजि जं धीजानेथी छुटेला वाणीयाना पुत्र राजने घरील नश्वतार्थी न-
 मस्कार करे छे ॥ ४५ ॥ स्मरंतौ पूर्ववृत्तांतनो चतुर्भयविह्वलौ ॥ राजावणि
 कसुतौ वीक्ष्य वचः प्रोवाच सादरम् ॥ ४७ ॥ टीका- जने पोतानो पुर्वनो
 हेवात मनमां लावी लयालीत थई डाईपण जोततानथी जेवा घराण
 गरीज वाणियाना पुत्रो ने नेई राजन्यंद्रडेतु घराण क्षाहरलावथी भयानवि
 जेरे भंडजीने ज्ञाज्ञा डेरे छेडे ॥ ४७ ॥ देवात्मा संमहद्गुः खमिदानीनास्ति वै-
 भयं ॥ तदनिगडसं त्यागं क्षौरकमधि कारयत् ॥ ४८ ॥ टीका- राजे
 वाणीयाना पुत्रो जे ज्ञाल सुधी कर्मना जंतराये करीने मोहुंदुःज लो गब्यु हवे
 पछी जे भने डाईपण लयनथी जेवी ज्ञाज्ञा थतांल पगनी जे डीयो तोडी हल्मम
 तडरावरावी ॥ ४८ ॥ वस्त्रालंकारकं दत्वा परितोष्य नृपश्च्यतौ ॥ पुरस्कृ

ત્યવણિક્ષુત્રોવચસાતોષયદ્વુડાં ॥ ૪૯ ॥ ટીકા- વસ્ત્ર અને ઘરેણા વિગેરે
 પેહેરાવી સંતોષીત કર્યા અને એ જે બિલ્લાને પેતાની પાસે જે સારી સાડી લાપે
 ણ તેમની સાથે કરી ઘણે ભ સંતોષ પમાડ્યો ॥ ૪૯ ॥ પુરાની તંતુય દ્રવ્યં દ્વિગુણી
 કૃત્યદત્તવાન્ ॥ પ્રોવાચતૈતતોરાજાગચ્છસાધોનિજાશ્રમં ॥ ૫૦ ॥ રા-
 જાનં પ્રણિપત્યાહગંતવ્યં વસ્ત્રસાદતઃ ॥ ૫૧ ॥ ॥ इति श्री स्कन्द
 पुराणैरिवारवंडे सत्यनारायणव्रतकथायां तृतीयोऽध्यायः ॥ ૩ ॥ ॥
 ટીકા- અને એ જેડિનું પ્રથમ ભેદ હું ધન હરણ કર્યું હતું તેથી જ મારું તેને આ
 પ્યું અને ચંદ્ર કે તુ રાજ કે હં વા લાગ્યો કે જે ભાઈ સાથે વાણિયા ભાઈ હવે તમારો
 તાને ધર ભવો ॥ ૫૦ ॥ આ પ્રમાણે રાજાનો હુકમ થયા પછી તરત રાજાને સા
 ધુવાણી થોવંદન કરીને બોલ્યો કે હવે હું આપના આશિસ્વાદથી મારે ઘર ભ
 ઈરા ॥ ૫૧ ॥ ॥ ॥ सूत उवाच ॥ ॥ यात्रांतु कृतवान् साधुर्म
 गलायनपूर्विकाम् ॥ ब्राह्मणाय धनं दत्वा तदा तु नगरं ययौ ॥ ૧ ॥
 ટીકા- સુત ભૂકું છે આ પ્રમાણે સાધુ વાણિયાએ મંગળવારી ભ્રમત્રા કરીને રાજા

पासेथी भजेला घनमार्थी थांडुड ज्वालागेने घनवेहेथी ज्वापीने धोताने नगरवि
 रो ज्वाववा साई निडज्यो ॥१॥ कियदूरेगते साधो सत्यनारायणः प्रभुः
 ॥ जिज्ञासांकृतवान् साधो किमस्ति ते वनो स्थितं ॥२॥ टीका- घगेजे
 ड डुर साधुवाणियानु वाहाए हरीथाभां लछं जेड ठेडाए लंगर डरेलुं जे-
 बुं लेछं लगवान् श्रीसत्यनारायण प्रभुने साधुवाणियाने तारा वाहाएमा
 शुं छे जेपुछवानी छिछाथछी ॥२॥ ततो महाजनो भक्तो हलयाच महस्य वै
 ॥ कथं पृच्छसि भो दंडिन् मुद्रां नेतुं किमिच्छसि ॥३॥ टीका- जनेपरज्जल
 लगवान् श्रीसत्यनारायण देव सन्यासी जावानु इप लछं ठेडाए साधुवाणी
 या जे वाहाए लंगर डरुं हुं तुं थां हां आवी जे जे छिछाणाने पुछे छे ते तमारावह
 एमां शुं छे ? जे सन्यासी जावानो प्रभु सात्मजीने ज्माजं धी ज्ञानेथी ह्म एल छु
 टेला मस्मवाणियाना पुत्र जे मणे जे सन्यासी जावानी मस्करीडरीने डेहेवाला
 ज्याडे हे सन्यासी जावा ज्माप ज्मारा इपिआ लेछलवा छिछो छे इशुं ॥३॥ ल
 तापत्रादिकं चैव वर्तते तरणो मम ॥ निष्ठुरं च वचः श्रुत्वा सत्यं भवतु ते वचः ॥४

टीका-आवीरीते प्रथमतेनी मस्करीडरी डहेछे डे भारावाहाणमां वेलातयापा
 हडाविगेरे त्नेरेलां छे जेवुं तेमनुं इहोरसाधेण सांलणी लगवान्मीसत्यहेवेहुं
 डेताइं वयन सत्यहने ॥४॥ एवमुक्तागतः शीघ्रंदंडीतस्य समीपतः ॥ कि
 यद्वरेततो गत्वा स्थितः सिंधु समीपतः ॥ ५ ॥ टीका- आभ्रभागे साधरा
 डरीने आवेला सन्यासी साधुवाणिमाथी अघे न्छे हरियान्ना डीनारे न्छे
 लोरखो ॥ ५ ॥ गते दंडिनि साधुश्च कृत्यनित्यक्रियस्तदा ॥ उल्लिखितस्तर
 णीं दृष्ट्वा विस्मयं परमं ययौ ॥ ६ ॥ टीका- सन्यासी जायोगयो अेवुं न्नेछेने
 साधुवाणिथो पोतानु ज्मावुं पिवुं विगेरे नित्यकृत्य डरीरही न्नुवेछे तो वाहाण
 पाणी छीपर तरवा लागुं आचमहार न्नेछेने साधुवाणिथो चलो न्छे विस्मय
 ययो ॥ ५ ॥ दृष्ट्वा लतादिकं चैव मूर्च्छितो न्यपतद्भुवि ॥ लब्धसंज्ञो वणि
 क्पुत्रस्ततश्चिंतान्वितोऽभवत् ॥ ७ ॥ टीका- अने वाहाणमां न्नुवेछे तो ज-
 वावेला तथा पांदा नेयां ते न्नेछेने अे डहमशो ड्छीं सोय छीपर पड्यो ने ते प
 छी चणी ड्यारे शुध्दी छीपर आब्यो अने चिंता करवालाथो ॥ ७ ॥ ददानु दु-

हितुः कांतोवचनंचेदमब्रवीत् ॥ किमर्थंक्रियतेशोकःशापोदसश्चदंदि-
 नो ॥ ८ ॥ टीका- अटलाभां तेनो लभाई तनें अंबुं जाल्योडे तंभशाभां द दिडर डरो
 शो तमोने हभएाल आवेला सन्याशी साधुजे आप आप्यो तेथी डरीनें अंबुं थ
 युं ॥ ८ ॥ शक्यतेऽनेनसर्वहिकर्तुंचाअनसंशयः ॥ अतस्तच्छरणंयामो
 वांछितार्थो भविष्यति ॥ ९ ॥ टीका- अनें तेना जालयाथी आप्रमाण थरो
 अंभां डाईपण संदेहनथी अंभांटे आपण तेमने शरणे लईजे अटले आपणुं
 घारेलुं काम सिध्द थरो ॥ ९ ॥ जामातुर्वचनंश्चुत्वातरसकाशंगतस्तदा ॥
 दृष्ट्वाचदंदिनंभक्त्यानत्वाप्रोवाचसादरं ॥ १० ॥ टीका- अंबुं लभाईनुं जे
 लंबुं सांलगी साधुवाणियो जे सन्याशी ब्याह्नो त्यां तेनी पासे लईनें साशं
 गानमस्कार डरीनें लक्तिपुर्वड आदर सत्कारथी जाले छे के गा १० ॥ क्षमस्य
 वापराधंमेयदुक्तंतवसन्निधौ ॥ एचंपुनः पुनर्नत्वा महाशोककुलोऽभव
 त् ॥ ११ ॥ टीका- हेयतिश्चरमाहंरालभाराअपराधनी क्षमा करां अंबुं वारेच
 डीये डेहेछे नें डेहेछे डेनें हुं आपनी पास जाल्यो तेमनी क्षमा डरो. अंबुं जाली

धराशोडथी आहु जव्याहुण थयो ॥ ११ ॥ प्रोवान् वचनंदंडी विलपंतं वि-
 लोक्व च ॥ मारीदीः शृणु महावयं ममपूजाबहिर्मुखः ॥ १२ ॥ टीका- जेवुं
 नेईने तेयतीश्वर सन्याशी डेह छे- अरेह वाणिया तुं रं मां तुं मारीपुब्बथी जहि-
 मुज थयो ॥ १२ ॥ ममाज्ञयाच दुर्बुद्धे लब्धं दुःखं मुहुर्मुहुः ॥ तच्छ्रुत्वा भगव
 द्वाक्यं स्तुतिं कर्तुं समुद्यतः ॥ १३ ॥ टीका- अनेह दुष्टबुद्धीवाजा तने मारी
 आज्ञाथी न धराहुः जो भोगववा पछ्या जेवुं परजस्तु भगवाननुं वाक्य सांभ-
 जीने साधुवाणियो श्रीसत्यदेवनी विनंती डरवा लाग्यो ॥ १३ ॥ साधुरुवाच ॥
 त्वन्मायामोहिताः सर्वे ब्रह्माद्यास्त्रिदिवीकसः ॥ न जानंति गुणान् रूपं त
 वाश्चर्यमिदं प्रभो ॥ १४ ॥ टीका- साधुवाणियो डेह छे हे देव आपनी माया
 थडी जह्लाही सर्वदेव मोहित थयाछे अने अं देव छतां पण हे मनु आपना इपणु
 ए आही वैभव न्नाता नथी अं मोहुं आश्चर्य न्नेपुंछे ॥ १४ ॥ मूढोऽहं तां कथं
 जाने मोहितस्तव मायया ॥ प्रसीद पूजयिष्यामि यथाविभव विस्तरैः ॥
 १५ ॥ टीका- हुं तो अं इ पाभर माणस अने ताई माई आमाया न्नाता

रोछुं आपने ड्याथी न्नुं ओवोहुं अज्ञान ते माटे माराडिपर मसन्त थाओ पछी
 हु आपनी भारीसंपत्तीनी वडा छि प्रमाणे विधिविधान थीं पून्या करीश ॥ १५ ॥
 पुराबित्तंचतत्सर्वत्राहिमांशरणगतम् ॥ श्रुत्वाभक्तियुतं वाक्यं परि
 श्रोजनार्दनः ॥ १६ ॥ टीका - हुं मारावाहाणमां धनविगेरे छतां डपटलावथी
 जोटु जोल्यो ओमाटे हुं छश्वर तेथडी माई रक्षणा करनार आप समर्थ छो अंबुल
 क्ति लावनुं साधुयागिचानुं वयन सांस्पर्जिने लगवान श्रीसत्यदेव संतोष पाभ्या
 अने ओसाधुयाणीयाने तेने मनवांछित इज आपी लगवान् अंतरधान थया ॥
 १६ ॥ वरंचवांछितं दत्वा तत्रैवा तर्दधे हरिः ॥ ततो नावं समारुह्य दृष्ट्वा वि
 त्तप्रपूर्तितां ॥ १७ ॥ टीका - ओटलामां साधुयागियो बुवे छे तो पोतानुं वाहा
 णमथम प्रमाणे धनथी ल्मरेलुं छे ॥ १७ ॥ कृपया सत्यदेवस्य सफलं वांछितं
 मम ॥ इत्युक्त्वा स्वर्जनैः सार्द्धं पूजां कृत्वा यथाविधि ॥ १८ ॥ टीका - आबु
 आश्चर्यने ताल साधुयाणीयो डेहे छुं श्रीसत्यदेवना प्रसाद थडी माई छि छितपूजा
 थयुं ओबुं जोली त्यांले तेना सगावाहास्ताहता ते साये यथाविधी श्रीसत्यदेवनुं पू-

बन् इयु ॥ १८ ॥ हर्षेण चाभवत्पूर्णः सत्यं देव प्रसादतः ॥ नावं संयोज्य यत्ने
 न स्य देवागमनं कृतम् ॥ १९ ॥ टीका - तं पछि अं साधुवाणीयां सत्यं देवनी इ-
 पाथीं सुजीययो अने वाहाए तैयार करवी पोताने देखाववा सा ३ निकळयो ॥ १८-
 साधुर्जामातंगं ब्राह्मपश्य रत्नपुरीं मम ॥ दूतं च प्रेषयामास निजवित्तस्य-
 रत्नकम् ॥ २० ॥ टीका - ब्राह्मणमां जेहेला न्माछिंनं ससरो उहेछे उ हे न्माछिंरा
 न्माछिं रत्नसारपुरी नगरी हेजायछे ते बुवो जे बु उहीने पोताना धननु रत्नए
 करणार सीपाछियो भाथीं अं उ सीपाछिं अं पोताने घेर पोते आब्यानु वर्तमान डे
 हेवा साइ मोडल्यो ॥ २० ॥ दूतोऽसौ नगरं गत्वा साधुभार्यां विलोकय च ॥
 प्रोवाच वांछितं वाक्यं नत्वा बद्धांजलिस्तदा ॥ २१ ॥ टीका - अं वाहाएमां
 थिं छितरेला सीपाछियं रत्नसार पुरी नगरमां न्हि साधुवाणीयाने घेर साधुवा
 एणीयानी स्त्रीने न्नेछिंने तेनी आगण हात न्नेडया ते वजते ते स्त्री पोताना ल्यामीत्त
 था न्माछिं आववानी छिच्छा करती हुती ॥ २१ ॥ निकटे नगरस्यैव जामात्रास-
 हितो वणिक् ॥ आगतो बंधुवर्गेऽश्वविनैश्च बहुभिर्युतः ॥ २२ ॥ टीका ॥

तेन जे सीपाछि जे डहुं डे आपना स्वामी आपना नगरनी समीप मान्माछि तथा जे
 घुवर्गसाथे धणुं धन डमाछिने आव्याछे ॥ २२ ॥ **श्रुत्वा दूतमुखाद्वाक्यं महाहर्ष**
वती सती ॥ सत्यपूजांततः कृत्वा प्रोवाच तनुजां प्रति ॥ २३ ॥ टीका-
 जे सीपाछिना भोनु जो लवुं सांभणीने जे सती वाणीयानी स्त्री धरिनि हर्षायमान
 थछि जेने श्रीसत्यदेवनु तेन वजने पूजन करिने पोतानी डन्याने डे हेवा लागी ॥ २३ ॥
व्रजामिशीघ्रमागच्छ साधुसंदर्शनाय च ॥ इति मातृवचः श्रुत्वा व्रतंकृ
त्वासमाप्य च ॥ २४ ॥ टीका- डे हे माहारी वाहारी डन्याहुं स्वामीना दर्श
 नमाटे प्रथम न्निं छुं तुंतारा जापनुं दर्शनि करवा आव जेनुं भानु वचन सांभ-
 णीने तरत डलावती डन्याजे श्रीसत्यनारायणना व्रतनी समीप डरी ॥ २४ ॥
प्रसादं च परित्यज्य गता सापिपतिं प्रति ॥ तेन रुष्टः सत्यदेवो भर्तारं त-
रणीं तथा ॥ २५ ॥ टीका- जेने प्रसाह लीधावगर पोताना स्वामीनुं दर्शनि करवा
 ततपर थछिने तरत गछि ते अभमाने डरीने श्रीसत्यदेव तेना छिपर डोपायमान थया
 जेने तेनो स्वाभिने वाहाणमां हतो तेमान् जछुं धन हनु तेन वाहाणान्माछि नसाये

२५ ॥ संहृत्यचधनैः सार्द्धजलेतस्या अमज्जयत् ॥ ततः कलावती कन्या
 नविलोक्य निजं पतिं ॥ २६ ॥ टीका - दरीरमां अद्दृश्य थर्छगंयुं ते पछी घण्णि
 बल्लदीयिं आपेसी डलावती डन्या अं पोतात्ता रवाभिने दिहोन्ही ॥ २७ ॥ उो किं नम
 हतातन्न रुदतीचापतद्भुवि ॥ दृष्ट्वा तथा विधां नव कन्यां च बहु दुःखितां
 ॥ २७ ॥ टीका - तेखिपरथी तेने ओदलुं तो दुःजरुने शोड थयोडे नेम पवनथी डे-
 गनुं अऽ अेड दम लोथखीपर पडे छे तेन अं अेडा न्नेड रोती रोती लोथखीपर पटी
 रमाभमाणे वाहागना तथा डन्या जां हवालनेछी ॥ २८ ॥ भीति नम नसासाधुः कि-
 माश्चर्यमिदं भवेत् ॥ चिंत्यमानाश्च ते सर्वे बभूवुस्तस्मिन्निवाहकाः ॥ २८ ॥ टीका
 घजराछगंयत्ता मननो साधुवाणीयो डेहं छे ड आशु आशय छे ते नयराहावासा
 पण घजराछगया ॥ २९ ॥ ततो लीलावती कन्यां दृष्ट्वा सा विक्कुला भवत् ॥ वि-
 ललापातिदुःखेन भर्तारं चेदमब्रवीत् ॥ २९ ॥ टीका - पछी लीलावती पोतली
 डन्या लथालीत थयेली लेछि दुःजरथा घणोल विलाप डरी पोताना रवाभिने डेहं छे
 ॥ २९ ॥ इदानीं नो कया सार्द्धं कथं सोऽभूदलक्षितः ॥ न जानैकस्य देव-

हेलयार्चैवसाहृता ॥ ३० ॥ टीका - नेतां भ्रांवाहाणामां अपि एतां मां
 वाहाणसाथे अद्दश्यथर्गयो अंतो कर्षणकारणं चे अथवा कोर्धेवनो अपरा-
 यथवाथीं अंतेवे अवाहाणहरणइप अद्दश्य डस्यु नहीं होय ॥ ३० ॥ सत्यदेवस्य
 माहात्म्यं ज्ञातुं वा केन वाक्यते ॥ इत्कल्काविललापैव ततश्च स्वज-
 नैः सह ॥ ३१ ॥ टीका - अथवा श्रीसत्यदेवनुं माहात्म्यं न एवावने को एता-
 स्कीमानं चे अंबुं डहीने धणा लोडो भस्मीने धणो शोड करी रडवा लागी ॥ ३१ ॥
 ततो लीलावती कन्यां क्रोडं कृत्वा रुरोदह ॥ ततः कलावती कन्या नष्टे स्वा-
 मिनिदुःखिता ॥ ३२ ॥ टीका - अने पछी पोतानी डन्या डलावतीने जो जे जे-
 सारी धणा वजन सुधी दुःखथी रडवा लागी तेनें डलावतीने पोतानो स्या-
 मी मरी गयो चे अंबुं धारीने ॥ ३२ ॥ गृहीत्वा पादुके तस्यानुगंतुं मनोद-
 धे ॥ कन्यायाश्चरितं दृष्ट्वा सभार्यः सज्जनो विणिक् ॥ ३३ ॥ टीका -
 पोताना श्वाभिनी पादुका अंते तेर्धं तं साथे पोते सती धवानं तथारथं अं डन्य-
 डलावतीनो पोताना स्याभिनी पादुका अंते साथे जजी भरवानो निश्चयनें छिन्धि

साये साधुवाणियो ॥ ३३ ॥ अतिशोकै न संतप्तश्चित्तयामास धर्मवित् ॥ हृतं
 वासत्यदेवेन भ्राता हो हं सत्यमायया ॥ ३४ ॥ टीका - घृणाशोडशी त्रासपांमे
 त्नां भवेत्तु धर्मविद्यायथा चिन्ता करिने ज्योते छेद्युः श्रीसत्यदेवे तो भजेनु हरण इयुं न
 हीं होय अनंत भर्ता मायायुगी भोहित यर्छने तो व्रतं हुं ज्ञाएतो नथी ॥ ३४ ॥ सत्य
 पूजां करिष्यामि च था विभव विस्तरेः ॥ इति सर्वान्सिमा हूय कथयित्वा मनो
 रथम् ॥ ३५ ॥ टीका - तो अमाडा भनं वास्त घृणु न धनं अरभीनें भवे श्रीसत्यदे
 वनु व्रत करिष्यामि च ज्ञानं पास ज्योतावी पोतानां मनोरथ इह्या ॥ ३५ ॥
 नत्वा च दंडवद्भूषै भक्त्यं देवं पुनः पुनः ॥ ततस्तुष्टः सत्यदेवो दीनानां परि
 पालकः ॥ ३६ ॥ टीका - अनश्रीसत्यदेवं वारं वारं घडीये दंडवत् नमस्कार इर
 बा ताग्यां भवेत्तु साधुवाणियो अनन्यत्वावधी श्रीसत्यदेवने दारणे गयाने-
 थी श्रीसत्यदेवने दीनानां पाजवानां समशेर इरवनाशाने सतुष्टयया ॥ ३६ ॥
 जगाद वचनं चैनं कृपया भक्तवत्सलः ॥ त्यक्त्वा प्रसादं ते कन्यापतिं द्रष्टुं स
 मागत ॥ ३७ ॥ टीका - अने जगदारा माथी रुशरी स्वाणीयीं साधुवाणीयाने न

स्तुवत्सल भगवान् दृपार्थिदेहेवा दत्तधाडेररेभे सावुवाणीया नारी उन्ना नारी
 पूजन करीने प्रसादभाषावगार पोताना स्वाभीने ग्राह्यी छितावणी यती रमावी ॥ ३७ ॥
 अतोऽदृष्टोऽभवत्तस्याः कन्यकायाः प्रतिभुवन् ॥ गृहंगत्वा प्रसादं च भु-
 क्त्वा सायाति चेतुनः ॥ ३८ ॥ टीका - अत्र इत्येवार्थः किं नो स्वर्गात् अस्तु न मा-
 न् अदृश्यथयो छे अभां डाई संदेह नर्थि चेमादे न्ने अं धरल छे प्रसादभागे पाछी अ-
 वशो ॥ ३८ ॥ लब्ध भर्त्रा सुता साधो भविष्यदनिर्गम्यतायः ॥ कन्यकाता हरां वा-
 क्यं श्रुत्वा गगनमंडलान् ॥ ३९ ॥ टीका - तत्र अत्र ही कन्या तं न स्वामीनां न शो-
 रंभा दगार पणनु संदेह मानीस नर्ही ॥ ३९ ॥ क्षिप्रं तदा गृहंगत्वा प्रसादं च भु-
 भोजमा ॥ सा पश्चात् पुनरगत्य ददत्त स्वजनं पतिं ॥ ४० ॥ टीका - अत्र अ-
 शरीर अभां डाशभां नावाड्यो सांभजतां बारल डलावती न सदा यी पोताने धेर न छे म-
 सादभाई पाछी पोताने डकारे अवीने लवे छे तो तं लय प्रनं स्वल्न अने पोताने श्यानि
 तेने न लरे पड्यो ॥ ४० ॥ ततः कलावती कन्या जगाद पितरं प्रति ॥ इदानीं च गृहं
 याहि विलंबं कुरुपे कथं ॥ ४१ ॥ टीका - ते पछी अत्र डलावती कन्या पोताना जाप

नेऽहंछेऽहेतातह्येनसहिअपनेघंरपधारोशामाटेचितंजडरोछं॥४१॥ तन्ञ्छ
 त्वाकन्यकावाक्यंसंतुष्टोऽभूद्द्वणिक्रसनः॥ पूजनंभर्यदेवस्यकृत्वाविधिवि
 धानतः॥४२॥ टीका-अंबुडन्यानुंमधुरत्माधारासात्मणिनेसाधुवाशिष्योऽत्मानंदेवा
 म्योऽनेपछाविधिविधानयींश्रीसत्यदेवनुं पूजनइयुं॥४२॥ धर्मेर्बन्धुगणैःसार्द्धं
 जगामनिजमंदिरं॥ पौर्णमास्यांचसंक्रांतौकृतवान्भूतपूजनं॥४३॥
 टीका-अनेघाणुंघनअनेपोतानासगावाहाजाईअभिन्नसाथपोतानंघंरभाव्यो
 अनेतेपछाहरेडपुनभेसूर्यसंक्रांतिनेदिवसेश्रीसत्यदेवनुं पूजन करतां॥४३॥ इहल्लो
 केसुखंभुत्त्वान्वांतेसत्यपुरंदर्यौ॥४४॥ टीका-नेचडरनेसाधुवाशिष्यो-
 अमामनुष्यतोऽनांतासर्वसुजलोरीअनेनररापछाश्रीसत्यपुरनंविरोगयो॥
 ४४॥ इतिश्रीस्कंदपुराणैरिवारवंडेसत्यनारायणाकथायांचतुर्योऽध्यायः
 ॥४॥ सूतउवाच॥ अथान्यच्चप्रवक्ष्यामिभृणुध्वंभुनिसनमाः॥ आसी-
 त्स्वंगध्वजोराजाप्रजापालनतत्परः॥१॥ टीका-सुखंछेहंछेहंभुनिअसुख
 श्रीसत्यदेवविशेअथीपराजनिनेअऊछतीहासइहुंतेसात्मणोपूवेअंगव्यं

नामनोरान्नं प्रल्लनु पातनऽरवाने ततपरम्नेयो हतोपा ॥ प्रसादसत्यदेवम्यन्य
 त्कादुःखमवापसः ॥ एकदा सवनंगत्साहत्वाबहुविधान्यम्यून् ॥ २ ॥ टीका
 अेरालं श्रीसत्यदेवनो प्रसाहं छाड्योऽभाहोषयीं घणोऽनदुःखपाभ्यो नं अेवुं डं अं ड
 दिवसे ते रात्रिं हरणीं शिडारऽरवावनमां लठं घणोऽपुनने मारी ॥ २ ॥ अत्रान्यवद
 मूलं च दृष्ट्वा मत्यस्य पूजनं ॥ गोपाः कुर्वन्ति संतुष्टा भक्तिपुक्ताः सर्वां द्रवाः
 ॥ ३ ॥ टीका - अेड वडनाज्जडनाथऽनलऽअव्योऽअने श्रीसत्यदेवनुं पूज्ज्जयतुं नेणे
 नेयुं अेपूज्ज्जगोपगणोऽअेठदेगोवाजीयासर्वे पोतनां जं होसाये अमिक्तिथीऽरताहता
 ३ ॥ राजा हस्वानुदपैण नगत्वा तं ननामसः ॥ ततो गोपगणाः सर्वे प्रसादं नृप
 सन्निधौ ॥ ४ ॥ तेने छिने पणान्ते मनीषासे गधोनही तेमदुरर्थं पणतेणे अ
 ताथीनमस्कारऽर्यो नही तो पणोऽअेगोपगणोऽअेपूज्ज्जड्यपिछी प्रसाहयान्नीयासे
 मुडी ॥ ४ ॥ संस्थाप्य पुनरागत्य भुक्त्वा सर्वे यथेप्सितं ॥ ततः प्रसादं संन्यज्य
 राजादुःखमवापसः ॥ ५ ॥ टीका - जधापाछा अव्याज्जने प्रसाहजा छपरम
 अानहमार ह्वा अमाणीगमरान् अेअेपसाहनतेनां त्याज्जरेहवादीयो अेडारणयीं

अथैषोऽन दुःखपाभ्या ॥५॥ तस्यपुत्रंशतंनष्टं धनधान्यादिकंचयत् ॥ सत्य
 देवेनतत्सर्वंनशिंतंममनिश्चितम् ॥६॥ टीका- तेनासोपुत्रमरीगया धनधान्यघ
 त्यादिनेडांछहतुं तेअधुनतुंरक्षुंत्यारेतेरान्नेभनभांविथारुणितपन्नथयोडेमाइमास्सर्व
 श्रीसत्यदेवेन निश्चयथींहरण्डर्युछे ॥५॥ अतस्तत्रैवगच्छामियत्रदेवस्यपूजनं
 ॥मनसातुविनिश्चित्यययोगोपालसन्निधौ ॥७॥ टीका- अंभाटे हवेन्न्यांश्रीस
 त्यदेवत्तुं पून्नहरी त्यान्नंहुंनष्टश्रेष्ठंमनभांदावनि रान्नगोपगणपासेंआव्यो ॥७॥
 ततोऽसौसत्यदेवस्यपूजांगोपगणैःसह ॥भक्तिश्चन्द्रान्वितोभूत्वाचकारवि
 धिनानृपः ॥८॥ टीका- अनेलक्कीथीरंंगोपगणास्साथंश्रीसत्यदेवत्तुं पून्नहरी
 ताव्यो ॥८॥ सत्यदेवप्रसादेनधनपुत्रान्वितोऽभवत् ॥इहलोकैःसुखंभुक्त्वा
 चांतेसत्यपुंरय्यौ ॥९॥ टीका- तपछीश्रीसत्यदेवनाप्रसादधींअेराब्नयनतथापुत्र-
 वान्थयोअनेआमनुष्यलोडमांनार्सर्वेसुअलोगीनेअंतेसत्यपुंरनेविशेगयो ॥९॥
 यइदंकुरुतेसत्यव्रतंपरमदुर्लभं ॥शृणोतिचक्रांपुण्यांभक्तियुक्तफलम-
 दां ॥१०॥ टीका- अावुंआधुनुब्दुर्लभश्रीसत्यनारायणव्रतन्नेडोछीडोरेछेअथ-

वाने डाँठ लम्कि पूर्वङ्ग पुण्यजने इण्णञ्जापेनारञ्जावीर्याश्रीसत्यनारायणानी इथासांलण्ण
 छे ॥ १० ॥ धनधान्यादिकं तस्य भवेत्सत्यप्रसादतः ॥ दरिद्रो लभते धितं बद्धो मुच्ये
 तबंधनात् ॥ ११ ॥ टीका - तेने लगवान् श्रीसत्यदेवताप्रसादयो धनधान्य विगरे रसंपत्ती
 प्राप्तथाय छे दरिद्री होय तेने धन लाभ थाय छे जंटीजाने पड्यो होय तो तेथी मुक्तथाय छे ॥
 ११ ॥ भीतो भयात्प्रमुच्येत सत्यमेव न संशयः ॥ इप्सितं च फलं भुक्त्वा चांत सत्य
 पुरं व्रजेत् ॥ १२ ॥ टीका - ब्देने लय प्राप्तथयुं होय तो ते लय यदी मुक्तथाय छे असात्य छे
 अमांडां छिपएसं देह नथी श्रीसत्यदेव जुं व्रत करनारो भाणस आतो जंनि विशेष सर्व सुजलां
 गीजं अंत सत्य पुरं ऐट लेवें कुं हने विशेष नय छे ॥ १२ ॥ इति वः कथितं विप्रः सत्यनाराय
 ण व्रतं ॥ यत्कृत्वा सर्वदुःखेभ्यो मुक्तो भवति मानवः ॥ १३ ॥ टीका - सूतल्लं डेहं छे
 शौनड अदी श्भीयो अमा भमाण्णञ्जापेने श्रीसत्यनारायण व्रत कहुं तं व्रत कर्यथिदी माणस
 सर्वदुःखे यदी मुक्तथाय छे ॥ १३ ॥ विशेषतः कलियुगे सत्यपूजा फलप्रदा ॥ केचि
 त्कालं वदिष्यंति सत्यमीशं तमेव च ॥ १४ ॥ टीका - तेमां मुण्यत्वे इरीने अघोर
 इति युगमा इण्णञ्जापेनारी अश्रीसत्यदेवनी पूजन समर्थ छे डेरला जे इदिय ससुधी अमा

सत्यनारायणेने (सत्य धर्मा) अवेवुं डेंहे छे ॥ १४ ॥ सत्यनारायणं केचित्सत्यदेवं तथाप-
 रे ॥ नानारूपधरो भूत्वा सर्वेषामीप्सितप्रदः ॥ १५ ॥ टीका- डो छे सत्यनारायण्डो
 छे सत्यदेव अवेवुं तेने डेंहे छे ॥ १५ ॥ अने त्वावांन अने ड रूपधारण्डरीने सर्वरूपमात्रना छे छित्तर
 ण आपनारा ॥ १५ ॥ भविष्यतिकलौ सत्यव्रतरूपी समानतनः ॥ यद्ददं पठते नि-
 त्यं शृणोति मुनिस्तनमा ॥ १६ ॥ टीका- ने डस्त्रिगुने विशे तो समानतन अंशदे चिरडा
 ण व्रत ईपी अवेवो यशो न्मा सत्यनारायण्डावत डयानो ने डो छे निन्य पाठ अंगार अवण्डरे
 तो तेना सुतल डेंहे छे हरीने ड अदि मुनीओ श्री सत्यदेव प्रसादार्थी सर्वपापो न्तार
 हे छे ॥ १६ ॥ सत्यं नश्यन्ति पापानि सत्यदेव प्रसादतः ॥ १७ ॥ ॥ इति
 श्रीस्कंदपुराणे रेयाखंडे श्रीसत्यनारायणव्रतकथायां पंचमोऽध्यायः ॥ ५
 श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ ॥ ७३ ॥

अमात्रे पुस्तक नारायण गीताण हरी डीकर जुड सेसर अने जो अं मुंज छे मध्ये नगरी

श्वर ७१० ७१० संवत् १८४२

इति सत्यनारायण पूजा कथासमाप्ता

